

DEBRECZEN

Köztársasági Napló — XVIII. évfolyam 59. szám — 1941 március 12 szerda — Ára: 12 fillér

Nőtlen

gépkezelő, szíjgyártó, ker-
tész, kovács kerestetik az
uradalomban.

Mult héten írt lapunkba Gesztelyi Nagy László képviselő, a Duna-Tiszaközi Gazdakamara elnöke okos cikket arról, hogy a földtulajdon kötelez. Többek közt azt fejtegette, hogy a nemzetű, szapora kismagyarok kezébe földet kell juttatni, másrészt le kell bontani a feudalizmusnak itt maradt esőkevényét, az 5—10—20 ezer holdas és ennél nagyobb latifundiumokat, hogy községek épüljenek azokon, emberek szaporodjanak, a nemzetfenntartó magyarok száma emelkedjék és meg tudjuk állítani azt a szörnyű pusztítást, amelyet ebben az országban a meg nem született gyermekek elmardása és a rengeteg tömegbetegség okoz sorainkban.

Távol áll tőlünk az a szándék, hogy a nagybirtok ellen igazságsunk, de Gesztelyi Nagy László idézett cikkéhez fűződve önként kínálkozik az a megállapítás, hogy a latifundiumok és nagybirtokok egyes helyeken még azt az elemi kötelezettséget sem vállalják, melyet a magyar sorsközösség nevében a legkisebb munkaadótól is el lehet várni. Legtöbb nagybirtok irtózik a családok alkalmazottaitól. Ime egy legfrissebb példa. Egyik dunántúli gazdasági lapban olvassuk egy dunántúli uradalom következő szövegű hirdetését:

Azonnali belépésre keresünk: egy **nőtlen** gépező, egy **nőtlen** szíjgyártót, ki szerzőjavítások mellett egyéb munkát is vállal, **nőtlen** kertészt, ki gyümölcstermesztésben nagy jártassággal bír, de konyha- és virágkertetéshez is ért, **nőtlen** kovácsot. Irásban közölnék fizetési igényüket és eddigi gyakorlatukat. uradalom

Tehát csak nőtlen ember található alkalmazást a szóbanforgó uradalomban és valószínű, hogy csak úgy maradhat meg állásában, ha nőtlen marad, nem házasodik, nem lesznek gyermekei. Még szemtelenebb lehetne hunyni az ilyen tendenciák felett, ha elszigetelt jelenségnek lehetne minősíteni. De sajnos, nem így van. Számtalanszor lehet hallani, hogy különösen dunántúli uradalmak előnyben részesítik mindenféle alkalmaztatásnál a nőtlen vagy legálább is gyermektelen embert. Hogy miért, azt ők tudják, de sejtjük, hogy anyagi okokból és bizonyos szociális feladatok kikerülésének szándékától vezettetve.

A magyarság fennmaradásának elemi feltétele, hogy mentől több magyar legyen. Áll ez a Tiszántúlon, a felvidéki részeken, Erdélyre éppen úgy, mint a Dunántúlon. Ott a Dunántúlon különben is erősen grasszál az egyke és fogy a magyarság. A debreceni Kollégium derék ifjúsága éppen ezért folytat már évek óta akciót és hozza meg a legnagyobb áldozatot, hogy sokgyermekes magyar családokat telepítsen a Dunántúli

Az éjszaka életbelépett Anglia megsegítéséről szóló amerikai törvény

A képviselőház végleg elfogadta, Rooseveltnyomban aláírta, sőt már jóváhagyta az Angliának és Görögországnak juttatandó első szállítmányok átadását

A hét végére várják a német-jugoszláv egyezmény aláírását — Koronatanács Belgrádban

Macuoka japán külügyminiszter elindul Berlinbe és Rómába Utja válasz Amerikának, — véli az olasz sajtó

Tokióban tegnap hivatalosan bejelentették, hogy Macuoka japán külügyminiszter szerda este elindul Tokióból Mandzsukuon és Moszkvára keresztül Berlinbe. Ennek az útnak jelentőségét német és japán részről hangsúlyozottan méltatják.

Berlini politikai körökben a látogatásnak, amelyet a legközelebbi 14 napon belül várnak, történelmi jelentőséget tulajdonítanak. Berlini körökben utalnak arra tényre, hogy 1905 óta egyetlen japán külügyminiszter sem lépett idegen földrész területére.

A japán lapok Macuoka útját meglepő és nagyjelentőségű eseménynek tekintik. A tokiói Asahi Shimbun szerint a látogatás nagyjelentősége abban rejlik, hogy egy időben történik a nagy világpolitikai döntésekkel. A tokiói Nisii megállapítja, hogy a háromhatalmi egyezmény, mint még új szövetség, a legszorosabb érintkezést írja elő a szerződő államok között. Nagyjelentőségű, hogy a japán kormány egyik tagja személyesen lép érintkezésbe a tengely vezető államférfijaival.

MACUOKA

A JAPÁN CSÁSZÁRI PÁRNÁL

Tokióból jelentik, hogy a császár és császárné kedden a békeszerződés aláírása és a küszöbönálló európai útja alkalmából magánkihallgatáson fogadta Macuoka külügyminisztert, aki 17-én a szibériai expresszvonaton Moszkvára utazik Berlinbe, Rómába és valószínűleg Moszkvába is ellátogat. Berlinben és Rómában találkozhat Hitlerrel illetve Musso-

linival. Útjára kilenc személy kíséri el, köztük a véderő és a tengerészet egy-egy képviselője.

Elhhez a jelentéshez az olasz Stefani iroda azt fűzi hozzá, hogy a háromhatalmi egyezmény alapján megvizsgálják a három hatalom együttműködésére vonatkozó kérdéseket. Macuoka április elején érkezik Rómába.

Az utóbbi nagy politikai eseményekkel kapcsolatban a japán kormány tagjai a tengerészet és a hadsereg vezérkarával együttes értekezletet tartottak kedden reggel a miniszterelnök lakásán.

MACUOKA ÚTJA VÁLASZ AMERIKÁNAK

Római jelentés szerint Macuoka külügyminiszter április 3-án vagy 4-én érkezik Rómába és 3—4 napot tölt el ott. Ez alatt az idő alatt a Duceval megvizsgálja a világhelyzetet s a háború várható fejleményét. Macuoka berlini tartózkodása után Rómába, az olasz fővárosba és Moszkvába utazik, ahol szintén néhány napot tölt el. Római politikai és diplomáciai körökben a legnagyobb érdeklődéssel tárgyalják Macuoka útjának jelentőségét. A Tribuna vezérelke többek között ezt írja: Macuoka római és berlini útja válasz Amerika fenyegető lépésére és figyelmeztetés Amerika számára, hogy nem avatkozhatik be az Atlanti óceánon anélkül, hogy távol keleten is be ne avatkozzanak. Amerika beavatkozása önműködőleg maga után vonja Japán beavatkozását.

VÉGSŐ DÖNTÉS AMERIKÁBAN

A kocka el van vetve. A washingtoni képviselőház 317 szavazattal 71 ellenében végleg elfogadta az Anglia támogatásáról szóló törvényt. A Ház kedden a szenátus kiegészítő javaslatára szavazott, e pótljavaslatok megszerzésével most már a kongresszusnak mindkét Háza elfogadta a törvényt és életbeléptetéséhez már csak Rooseveltnyomban aláírása kellett. Ez még tegnap este bekövetkezett. Ejjel érkezett washingtoni távirat szerint Rooseveltny aláírta a demokráciák megsegítéséről szóló javaslatot. A javaslat ezzel greenwichi idő szerint 20.51 órakor törvényerőre emelkedett.

A kongresszusi hatóságok kijelentették, hogy Rooseveltny Anglia megsegítését célzó programját végrehajtására a kongresszustól hétéves milliárd dollárnyi hitel megnyitására jóváhagyását kéri.

Washingtonból jelentik éjjel után, hogy Rooseveltny elnök közvetlenül a törvény aláírása után jóváhagyta az első hadianyag fegyver és tengerészeti segítség átadását Anglia és Görögország részére.

ELKERÜLHETETLEN

A HÁBORÚ AMERIKÁVAL

A Milánóban megjelenő «Stampa» híradása szerint a Rooseveltny felé terjesztett terv keretében a gyakorlatban elkerülhetetlenül háborúra vezet.

Washingtoni jelentés szerint az Egyesült Államok kormánya egyre nagyobb nyomást gyakorol Irországra, hogy engedjenek át hajtásműveket Angliának. A

egykes vidékeire.

E fentebb idézett hirdetés «világánál» rájövünk arra, hogy miért is van egyke és miért esőkken a magyarság száma a Dunántúlon. Egyik ok nyilvánvalóan jórésben az, hogy «nőtlenek» vannak előnyben az uradalmakban. Bizonyára már évtizedek óta nem szívesen látják ott a sokgyermekes családokat. Földet nem szerezhet a szegény ember, ami van, azt se lehet elaprózni. Tehát a gyermek hátrány, ballaszt, azért nem született meg az évek során át százezer és százezer magyar gyermek a Dunántúlon.

Hát nem jól van ez így. És hiába való a debreceni diákok szinte hősi telepítési akciója, ha a Dunántúlon telepített nagy családok gyermekei beleütköznek a nagybirtokok gyermektől irtó magatartásába. Mert csak vegyük a példát. Lemegy Dunántúlról az a tíz-tizeneggyermekes család. A gyermekek, ha felnőnek még csak elhelyezkedhetnek, ha nőtlenek maradnak. De ha családot alapítanak, már nincs munka, nincs foglalkoztatás, vagy csak igen nehezen. És akkor megszakad a gyönyörű terv, megszakadnak az áttelepített ágak, nem hajtanak új

hajtásokat, mert kedvezőtlen a talaj, mert nem szívesen látott a nős ember sem, hát még a sokgyermekes család.

Pedig hát így nem maradhat. Sok mindenre hoznak törvényt, rendeletet. Nagyon elkéne egy olyan rendelet, mely hatósági beavatkozással sokgyermekes magyarokat juttatna kenyérhez — még az uradalmakban is...

Sok szép szót hallunk mostanában a családvédelemről. Nem kellene-e arra is gondolni, hogy hány családalapítás marad el, mert sok helyen csak — nőtlenek int kenyér.

lap tudni véli, hogy a Fehéz Ház ennek fejében hajlandó volna 50 millió dolláros kölcsönt adni Irországnak.

EGY MILLIÓS HADSEREGE VAN AZ USA-NAK

Az Egyesült Államok hadseregének létszáma — mint a Német TL. Washingtonból jelenti, a világháború utáni leszerelés óta elsősorban haladta meg az egymillió főt. Az Egyesült Államoknak ma több, mint 68.500 tényleges és 935 ezer most besorozott katonasága van.

A BALKÁNON

még a diplomáciáé a szó. Míg a diplomácia folytatja tevékenységét addig a fegyverek hallgatnak.

A belgrádi »Vreme« bucaresti jelentése szerint bucaresti körökben kijelentik, hogy Románia és Bulgária bombázására mindaddig nem kerül sor, amíg a német csapatok nem kezdik meg az Égei-tenger és a Földközi-tenger elleni offenzívát.

Német forrásból származó információ szerint ez tíz napon belül nem fog megindulni, vagyis addig, amíg a német csapatok a legfontosabb pozíciókat el nem foglalják, illetve amíg be nem fejeződik a diplomáciai tevékenység, amelyet a jelen pillanatban Athénben és Ankarában folytatnak.

A belgrádi lapok értesülése szerint az athéni német követ vasárnap hosszas tanácskozást folytatott a görög kormány vezető személyiségeivel.

BELGRÁDI POLITIKAI KÖRÖKBEN

a hét végére várják a német-jugoszláv egyezmény aláírását. Az aláírás valószínűleg Németországban fog megtörténni. Cvetkovics miniszterelnök és Cincár Markovics külügyminiszter előreláthatólag pénteken utaznak Németországba. A német repülőgép, amely a két jugoszláv minisztert Németországba szállítja, már tegnap megérkezett a zimonyi repülőtérre.

KORONATANÁCS BELGRÁDBAN

Pál régensherceg szerda délután koronatanácsot hívott össze, amelynek ülésén személyesen fog elnökölni. A koronatanács ülésére a következők kaptak meghívást: Pérovics és Sztankovics régensek, az összes államtanácsosok és a kormány valamennyi tagja. Az ülést a főváros közelében fekvő dedinjei királyi palota, az úgynevezett Fehér Kastély tanácsstermében tartják. A koronatanács összehívásának okáról nem tájékoztatták a nyilvánosságot, de nyilvánvaló, hogy a készülő egyezményről áll összefüggésben.

Belgrádból jelenti, hogy Heeren belgrádi német követ kedden délelőtt hosszabb megbeszélést folytatott Cincár Markovics külügyminiszterrel.

ROOSEVELT ÁLLÍTÓLAGOS LEVELE

A »Telegrafo« című olasz lap belgrádi tudósítója szerint úban van Roosevelt elnöknek Pál jugoszláv kormányzóherceghez intézett sajtókezű levele, amelyben többek között a »követendő külpolitikai irányzat alapos megfontolását« tanácsolja. Rómában, mindezek ellenére nem vonják kétségbe, hogy Belgrád ellenáll az angolszász nyomásnak és noha nem csatlakozik a német-olasz-japán paktumhoz, magától is megtalálja a módját az új rendbe való beilleszkedésnek.

TÖRÖKORSZÁG ÁLLÁSPONTJA

felül még mindig csak nem hivatalos hírforrásokra van utalva a világ. Ezek azt közlik, hogy »illetékes török körök továbbra is megmaradnak a balkáni események érdekelt megfigyelőinek szerepében«. Az idézett körök nem tárgya-

nak attól a felfogástól, hogy An-kara egyesüdvül a török érdekekre van figyelemmel. Törökország nem akarja elhanyagolni a szomszéd államokkal kötött megállapodásait sem. A Son Telegraf című lap megállapítja, hogy az illetékes török tényezők ennek az állásfoglalásuknak alapján fontolóra vették a német csapatok bulgáriai bevonulásának minden lehető következményét.

Törökország magatartása a tengellyel szemben korrek. Ez azonban nem jelenti azoknak a kapcsolatoknak lazulását, amelyek Törökországot Nagybritanniához fűzik, sőt egyenesen az angol-török tárgyalások következményének tekinthet. A tárgyalások értelmében ugyanis — írják a jugoszláv lapok — a lehetőség legvégső határáig kívül akarja magát tartani Törökország a háborús bonyodalmakon.

Aláírták a Thaiföld-indokínai egyezményt

TOKIO, március 11. A Domei iroda jelentése szerint a francia és thaiföldi kiküldöttek kedden aláírták és véglegesen elfogadták a Japán által előterjesztett közvetítő egyezmény feltételeit.

Az egyezményrel kapcsolatban Cáfolták ausztráliai csapatok

ZÜRICH, március 11. A svájci lapok közlik az athéni követség felhívatalos nyilatkozatát a sajtó számára, amely szerint Görögországban bizonyos technikai légügyi segédszemélyzetet és angol pilótákat kívül egyáltalában nin-

Szalonikí kiűrték

El akarják kerülni a menekülők áradatát

Belgrád, március 11. Szaloniki vidékének polgári kiűrésével — itteni katonai megfigyelők szerint — közvetlen összefüggésben van az albán frontról érkező az a jelentés, hogy a görögök a frontjuknak olyan szakaszain, amelyek kiszögellésekként, vagy kis földnyelvként belenyúlhatnak az ellenséges frontba: visszavonulásra készülnek elő. Ezeknek az előkészületeknek nyilván az az oka, hogy a görögök ki akarják egyenesíteni frontjukat és előkészítik a túl sok csapatot igénylő kiszögellések feladását. Kézenfekvő a

„Sztalin megakadályozta, hogy a Szovjet háborúba keveredjék“

Cripps hosszas tanácskozása Visinszkivel

Belgrád, március 11. A belgrádi »Politika« moszkvai tudósítója jelenti, hogy Sir Stafford Cripps, Anglia moszkvai nagykövete tegnap hosszú megbeszélést folytatott Visinszki külügyi népbiztoshelyettesével, akivel közölte Anglia álláspontját a legújabb eseményekkel szemben azoknak az utasításoknak alapján, amelyeket Edennel történt legutóbbi ankarai találkozás alkalmával kapott.

Idézi a »Politika« a moszkvai felhívatalos »Pravda«-nak a külpolitikai helyzettel foglalkozó vezércikkét, amely többek között a következőket tartalmazza:

„A legutóbbi események megerősítik Sztalin legutóbb kifejtett álláspontját a nemzetközi helyzettel kapcsolatban. A legutóbbi napokban történt események bizonyítják, hogy Sztalin fejtegetései helyesek voltak.

Német és olasz hadijelentés

A német véderő főparancsnokság jelenti:

A légi erő mindenütt eredményesen folytatta Anglia elleni harcát. Többórás támadást intézett az éjszaka Porthmouth kikötő berendezései ellen. Kikötőkben és hajógyárakban nagy pusztítást végeztünk. A Bristol csatorna előtt két hajót súlyosan megrongáltunk. A howkingi repülőtér ellen intézett támadás során repülőgépszint s legénységi szállásokat pusztítottak el, s több repülőgépet a földön megsemmisítettünk. Málta szigetén Lavaletta és Ruce repülőtérét támadtuk súlyos pusztításokat és rongálásokat okoztunk. —

BERLINBEN

arra a kérdésre, vajon Inonü török köztársasági elnök választotta-e már Hitler vezér és kancellár személyes üzenetére, a Wilhelmstrasse szószólója kijelentette, hogy nincs tudomása a török elnök válaszárol.

»HA JÖN A BEÖZÖNLÉS«

A Svenska Dagbladet svéd lap jelentése szerint »Ha jön a beözönlés« címmel füzetet adott ki az angol kormány, amelyet több millió példányban nyomtattak ki. A füzet részletes utasításokat tartalmaz a polgári lakosság számára, hogy mit kell tenniük, ha az ellenség partraszállást kísérel meg Angliában.

A »Corriera della Sera« berlini tudósítója megírja, hogy a német tengeri és légi erő riadóállapotban várja a parancsot a támadásra. — a kikötőkben tucatjával lehet látni indulásra kész tengeralattjáró hajókat.

Aláírták a Thaiföld-indokínai egyezményt

hangsúlyozzák, hogy Japán szavatosságot vállal a megkötött egyezmény véglegességéért. Franciaország és Thaiföld pedig elismerik a béke fenntartása érdekében Japán részről tett erőfeszítéseket és Japán korrek magatartását.

görögországi partraszállását

esen angol katonaság. A követség igen határozottan megígérte azt a hírt, hogy az elmúlt napok során ausztráliai csapatok szálltak volna partra Görögországban.

Szalonikí kiűrték

El akarják kerülni a menekülők áradatát

feltevés, hogy az albán frontról Görögország más vidékeire akarnak a tűzharcok legjobban hozzáadott csapatgyegetek küldeni.

Szaloniki polgári kiűrését azzal magyarázzák, hogy a görög hadvezetőség azon a vidéken kitérő esetleges mozgáshoz idején szeretné elkerülni a flandriai és északfranciaországi eseményeket. Ott, mint ismeretes, az országutakat előzőnlötte a menekülő polgári lakosság és ezáltal szinte lehetlenné tette a hadműveleteket.

„Sztalin megakadályozta, hogy a Szovjet háborúba keveredjék“

Cripps hosszas tanácskozása Visinszkivel

Amikor összehívták a pártkongresszust, a háború már felgyújtotta a világ negyedrésztét. Azon az úton haladunk, hogy a világegész egész Európát lángborítja. A háború előidézői Sztalint is be akarták vonni az öldöklésbe, az angol és francia kapitalista érdekekért való hadakozásba. Sztalin azonban megakadályozta, hogy a Szovjet-Unió háborúba keveredjék. Két év telt el azóta és a nemzetek közötti komplikációk nem gyengültek. Sztalin legutóbbi beszédében kifejtette, hogy az imperialista háború még jobban megerősítette őt abban a hitében, hogy ragaszkodjék a Szovjet régi álláspontjához és ugyanakkor az országot állandó készenlétben tartsa és minden eszközzel fokozza a hadsereg és a tengerészet erejét és felkészültségét.

Német és olasz hadijelentés

Észak-Afrikában csapatösszevonásokat és gépesített hadoszlopokat bombáztunk, több gépet elpusztítottunk. Az ellenség egy nyugatnémetországi várost bombázott, katonai célpontokat nem tárt el, de súlyosan megrongált polgári lakóházakat, néhány polgár életét vesztett. Az olasz hadijelentés: A görög harcra járőrtevékenység, a II. hadtest területén tüzérségi és helyi jelentőségű harcok voltak. Észak-Afrikában Dzsarabunál újabb ellenséges támadást vertünk vissza. Vadászaink egy gépet lelőttek. Az északi vonalon erős járőrtévékenység volt. Az ellenséges alakulatokat sikeresen támadtuk.

A Manderley-ház asszonya

páratlan sikerrel az Apollóban.

Előadások kezdete: fél 5, 7 és fél 10 órakor.

Rövid táviratok

ALGECIRAS, március 11. Egy ismeretlen nemzetiségű repülőgép repült el kedden Gibraltár felett és bombákat dobott le, bár az angol légharító tüzérség erősen tüzött.

SZÓFIA, március 11. Bolgár katonai körökben teljesen képtelennek minősítik a külföldi sajtó egy részében megjelent állítást, amely szerint bolgár lovasosztagok jugoszláv területre léptek.

Rendelei a kórházi ápolási díjakról

A belügyminiszter rendeletet adott ki, amely szerint a főhatósága alá tartozó állami, illetve állami igazgatás alatt álló kórházi és gyógyintézet legalacsonyab (III.) ápolási díjostályon az ápolottól annak fizetőköteles hozzátartozójától, vagy az érte fizetési kötelezettséget vállaló személytől sem kórházi, sem annak orvosi, vagy egyéb személyzete számára semmiféle címen külön-díjat nem szabad szedni.

Az első, illetve második díjostályra betegket, mint az osztályvezetőorvos magánbetegét is fel lehet venni. Ezeknek a napi ápolási díjon felül kifejtett orvosi tevékenység (nyttét, esetleges vizsgálat és kezelés) díját is fel lehet számítani. A kórházi ápolás szempontjából az első ápolási díjostályú betegnek az egyágyas különszobában elhelyezett, a második ápolási díjostályú betegnek pedig az e célra kijelölt, legfeljebb négy ágyas szobában elhelyezett személyt kell tekinteni. Magánbetegük után a kórházi ápolási díjat (pótdíjat) tizenöt napra előre kell fizetni.

A romániai népszavazás eredménye

Bukarest, március 11. A népszavazás végeredményének megállapításával megbízott központi bizottság kedden befejezte munkálatait. Összesen 2.960.298 igen és 2996 nem szavazatot adtak le az egész országban, beleértve a külföldi román követségeknél leadott szavazatokat is, azaz a szavazók 99,9 százaléka igennel és 0,1 százaléka nemmel szavazott. Bukarest fontos területein, a házakon hatalmas feliratok hirdették a népszavazás eredményét.

Időjárás

A hideg levegő legnagyobb része ma délután érte el hazánkat. A szél ismét viharossá fokozódott és újabb esőzés indult meg, sőt a hegyeken ötszáz méterrel felül havazás volt.

Jóslás: Gyengülő északi, északnyugati szél, több helyen, főleg keleten még eső, a hegyeken havazás, nyugaton már kevesebb felhő. Az éjszakai lehűlés fokozódik, nyugaton és északon fagy is lehet. A nappali hőmérséklet alacsony marad.

— Zágrábban Orsios Christa gróf vadászgyegetével öngyilkosságot követett el. A gróf 44 éves volt s egyidő óta melankóliában szenvedett.

Vígsház mozgó

Ma utoljára az orosz-tárgyú amerikai filmek remek:

BALALAJKA

Fősz.: NELSON EDDY — HAJMÁSSY ILONA.

Holnaptól: JUD SÜSS.

Borzalmas szerencsétlenség a kispesti polgári iskolában

Felrobbant az egyik fiú által az iskolába vitt gránát, három diákot megölt, négyet megsebesített

Borzalmas tragédia játszódott tegnap reggel Kispesten a II. Rákóczi Ferenc polgári iskola II. B. osztályában. Egy kispesti kézigranátot vitt be az osztályba, körzőjével piszkálgatni kezdte, mire az felrobbant. Eddig három halott és több súlyos sebesült az áldozat. A szörnyű esemény lábba hozta Kispest dolgozó munkásnépét, valóságos tábor támadt az iskola körül, ahol szülők, ismerősök kétségbeesve lesték a híreket a szerencsétlenségről.

A katasztrófáról a következőket telefonálták:

Tegnap reggel háromnegyed 8 órakor jelentették a rendőrségnek, hogy »pokolgép« robbant a Rákóczi Ferenc polgári iskolában, az osztályban már sokan tartózkodtak, több halott és súlyos sebesült az áldozat. Azonnal mentők robbant ki, akiket a rendőrség és katonai szakértők követtek. Az iskola hitoktató lelkészei feladják a halottak szentségét az elszállított súlyos sebesülteknek. Az első áldozat, a kis Szigeti Sándor, aki a robbanóanyagot az iskolába vitte, szétépett testtel, holtan fekszik fent az osztályban.

Sziklay igazgató, aki nemrég gyógyult fel súlyos szívtrómbózisából, a borzalmas hír hallatára szívrohamot kapott és az irodája előtt összeesett. Őt is a mentők térítették magához.

A robbanás előzményeiről az életben maradt fiúk elmondták, hogy Szigeti Sanyi hozta magával reggel az iskolába a kézigranátot, amelyről azt mondta, hogy találta a városháza falánál. Az egyik diák figyelmeztette, hogy legjobb lenne, ha odaadná az osztályfőnöknek, mert tudják, hányszor robbant már fel ilyesmi. A kis Sanyi azonban kérkedően felelte, hogy ő ért az eféléhez, mert az apja katona volt és sokat mesélt róla, hogyan kell banni, kihuzni és eldobni a kézigranátot. Azzal már nyitotta is ki a tetőt, majd letette az ablakpárkányra, a körzőjéért szaladt és azzal kezdte piszkálni.

A többiről már nem is igen tudnak a fiúk, a kézigranát óriási erővel felrobbant és a detonáció valamennyiüket földhöz vágta. Akik közelebb álltak: Kovács Sándor, Tóth Lajos, Mór Ferenc és Pintér Károly megsebesültek. Mind a négyüket elég súlyos állapotban vitték el a mentők.

Szigeti Sándoron kívül, aki a helyszínen meghalt, Vacsik Ödön a Szent István kórházban, alig-hogy a műtőasztalra feltették, kiszüvedett. Koponyáját a szilánkok úgy összetörték, hogy az agyveleje is kilátszott, ezenfelül a végtagjain szenvedett borzalmas töréseket. Vasesik édesanyja özvegy-asszony és szegény varrónő.

A harmadik halálos áldozat Pintér Károly 12 éves diák, aki nélkül, hogy eszméletét egy pillanatra is visszanyerte volna, a kórházban fél 11 óra után pár perccel meghalt.

A rendőrség széleskörű nyomozást indított, hogy kiderítse hogyan került a gránát a gyermek-

hez. Allítólag Szigeti Sanyi nem találta a kézigranátot, hanem egy fűszerüzletben egy szőke fiatalember adta át neki barna papírba csomagolva, azzal, hogy vigye el a rendőrhöz, vagy adja oda a tanárjának. Ezt a feltevést egy békéskereskedő vallomása is megerősíti. Azt viszont a rendőrség megállapította, hogy a kisfiú nem hozott barna csomagot magával, hanem a fűszerüzletből vette ki a kézigranátot. Viszont az is tény, hogy a szőke fiatalemberrel pár percig az üzletben beszélgetett.

Egy katonatiszt az iskolában a repeszdarabokról megállapította, hogy a kézigranát a legújabb típusú és a megmaradt kupakból ítélve olyan gyártmányú, amelyhez csak katonai személyek juthatnak.

Pokolgép robbant az isztambuli Palota szállóban, hol angolok laktak

ISTANBUL. március 11. Kedden este kevéssel 10 óra után az isztambuli Pera városrészben a Palota-szálló helyiségében pokolgép robbant. Az épület súlyosan megrongálódott és tüzet is okozott, amit azonban közben a tűzoltóság elfojtott.

Az eddigi megállapítás szerint több ember meghalt és megsebesült. Egy

villamos, amely éppen a robbanás pillanatában rohogott el a szálló előtt, szintén súlyosan megrongálódott.

Ebben a szállóban az utóbbi időben angolok laktak. Az elmúlt két nap folyamán Bulgáriából Istanbulba érkezett angol diplomaták közül néhányan szintén ebben a szállóban szálltak meg. (MTI.)

E héten megjelenik a cipőrendelet végrehajtási utasítása

A budapesti Kereskedelmi és Ipar-kamarában szombaton megkezdett cipőcserkezelést tegnap befejezték. Az értekezleten úgy a cipőkereskedelem, mint a cipésziparosság részéről fontos előterjesztések történtek.

A cipőkereskedők javaslatának lényege az volt, hogy állapítsanak meg úgynevezett szabadlajstromot azokra a cipőkre (nyári cipőkre, háziipókre, papucsokra), amelyek kevés bőrtalpanyaggal készülnek.

Kérték továbbá, hogy szabadítsák fel mielőbb a luxuscipőket, szandál-

cipőket, bali cipőket, amelyekből körülbelül 3 millió pár van az országban.

A cipésziparosság viszont, mivel nemcsak az új bőrtalpu cipők vásárlását, de a régi cipőnek bőrrel való talpalását stb. is utalványrendszerhez költik, arra vonatkozóan tett előterjesztést, hogy a cipésziparosság részére általánostalpanyagot utaljanak ki, hogy foglalkoztatásait biztosítottak legyen tekinteni.

Egyébként szakkörökben úgy tudják, hogy a rendelet végrehajtási utasítása e héten megjelenik.

30 millió pengő a vizek levezetésére

Báró Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter személyesen bejárta az árvízű és belvíztől fenyegetett területeket s erélyes intézkedéseket tett a vizek levezetésére, hogy a termelő munka minél előbb megindulhasson. Az állami inszégakcióból a vízimunkákra előirányzott összegnek 11 millió pengős részletet is kiutaltak, a víztársulatok és a munkákat végrehajtó kulturmérnöki hivatalok számára és ezzel összesen 23 millió pengőt fordítottak az inszégakció keretében vízi-

munkákra. A földművelésügyi miniszter előterjesztésre a kormány most további 6,5 millió pengős állami támogatást engedélyezett a vízmentesítési munkák végrehajtására. Ennek túlnyomó részét már kiutalták s így most már nincs akadály a vízlevezetési munkák gyors végrehajtásának. Ha a tavaszi időjárás nem lesz túlságosan esős, akkor minden remény megvan arra, hogy a vízzel borított területek túlnyomó része a mezőgazdasági termelésre ismét alkalmassá váljék.

Kiss József tankerületi főigazgató Verdi emlékbeszéde

Szép ünnepélyvel adózott a debreceni Olasz Kultúrintézet Verdinek, a legnépszerűbb olasz zeneszerző emlékének. Az ünnepélyre egybegyűlt nagyszámú közönség sorában ott láttuk dr. Szádeczky Kardoss Tibor jogkari dékánt, Trombatore Gaetano professzort, dr. Fleri Renátót, a debreceni Olasz Kultúrintézet igazgatóját, dr. Wallisch Oszkár egyetemi olasz lektort, dr. Kun Sándor és dr. Péterffy László gimnáziumi igazgatókat és még számos más előkelőséget.

A megjelenteket Fleri igazgató üdvözölte, keresetlen szavakkal. Utána Kiss József tankerületi főigazgató tartotta meg nagy érdeklődéssel várt előadását Verdiről.

— Ebben az esztendőben 40 éve — úgymond — hogy a világhírű olasz zeneszerző, akinek mintegy harminc operája a világ minden operaszínházában állandóan előadásra kerül Giuseppe Verdi meghalt. 88 éves korában hunyt el. Ebből 60 évet töltött el zeneszerzéssel. Állandóan dolgozott, szinte évről-évre új művel lepte meg a világot. Hozzá hasonló népszerűségű operáiról nem volt soha és talán nem is lesz. Muzsikája nemzedékek lelkeit rázta fel s a politikusok és hadvezérek mellett az Unita Itálának Verdi muzsikája volt a leghatalmasabb segítője. Verdi olasz volt. Az olasz zene, az olasz gondolkodás kifejezője s ezt mégis úgy tudta formába önteni, hogy abban az örök emberi lélek szólalt meg s minden nép megértette és magáévá tudta tenni. — Volt idő, mikor Verdi neve nemzeti jelzővé lett s eviva Verdi azt jelentette, hogy éljen Viktor Emanuel rex d'Italia. Ez pedig az olasz egység kifejezője volt. Az első operáját, az Oberont 1835 évben írta, az utolsót a Falstaffot 1893

évben s közben egymásután aratta az operáival hazájában és külföldön a sikereket. Az Ernani az olasz egység allegóriája lett. Mikor az összeesküvők éneklék a hatalmas kórust: „Mindnyájan egy család gyermekei vagyunk, s rabszolgák nem leszünk, míg a szívünk dobban...” az olasz közönség vele énekel s ma is vele énekel a színházi kórossal. Uralkodók versengtek Verdi barátságáért s azért, hogy operáját az ő városukban mutassák be. Voltak operái, melyeket Párisban mutattak be, a „Végzet hatalmát” a szentpétervári cári színházban, az Aida pedig Kairóban a suezai csatorna megnyitási ünnepén. Ez utóbbi egyetlen előadásáért kétszáz ezer frankot fizetett az egyiptomi alkirály Verdinek. Mikor már mindenki azt hitte, hogy Verdi nem fog több operát írni, 70 éves kora után, sőt az utolsó 80 éves korában, megírta a Messa da requiemet, az Otellót és a Falstaffot.

— Verdi világhíres sikerei és nagy jövedelme mellett is megmaradt egyszerű falusi embernek. Nem kereste az ünnepeltetés s a sikerek és ünnepeltetések után mindig visszatért szülőfalujába pihenni s dolgozni. Jövedelmét földjébe fektette, mintagazdaságot alapított. Azt mondta, hogy származását sohasem tudja megtagadni.

Az olasz szabadság-mozgalomban résztvevő, azokat erkölcsileg és anyagiilag támogatta. Az olasz szabadságharc vezetői barátai voltak, képviselői mandátumot is vállalt, a szenátus tagja is volt, de igazán jól falusi birtokának a zongorája mellett érezte magát. Minden vagyonát emberbaráti célra áldozta, — megalkotta a milánói Casa di Verdi-t, melyben az előregedő zenészek csendes, nyugodt pihenőt, otthont találtak. Sirja is a Verdi-ház kápolnájában van s emléktábláján ez áll: Dalában mindnyájunkért sirt s szeretett! Giuseppe

Verdi nagy dicsősége nemzetének. — mert az olasz muzsikát ő ismertette meg és terjesztette el az egész világon. A szép és tartalmas emlékbeszédet a megjelentek nagy figyelemmel hallgatták.

A Pesti Újság volt szerkesztőjét elhívtották a hírlapiról foglalkozás gyakorlásától

Budapest, március 11. Az Országos Sajtótanács 3. számú tanácsa dr. Dulán Elek miniszteri tanácsos, a Sajtótanács elnökhelyettesének elnöklésével és dr. Szaboleska Mihály közigazgatási bíró előadásában tárgyalta Ujj Károly, a Pesti Újság volt féléves szerkesztője és a Virradat volt munkatársa, az Országos Magyar Sajtókamara újságírói főosztálya 1. szakosztálya tagjának fegyelmi ügyét. Ugyan- is a Sajtókamara I. fokú fegyelmi bíróságának ítélete ellen a kir. főügyész fellebbezését. Az Országos Sajtótanács a bizonyítási eljárás lefolytatása után Ujj Károlyt az újságírói foglalkozást tisztességtelen jövedelemszerzésre való felhasználásának vétségében bűnösnek mondta ki s ezért őt a kamarai tagsággal járó foglalkozásától való elmozdításra ítélte. Tekintettel arra, hogy az 1914. évi XIV. tc. (sajtó-törvény) 24. §-ának 6. pontjában meghatározott vétség tényállásának fennforogni látszanak, az Országos Sajtótanács az összes fontos iratoknak az Országos Sajtókamara útján az arra illetékes budapesti kir. ügyészséghez való áttételét is elrendelte.

A kat. tanügyi tanács ülése

Budapest, március 11. A katolikus tanügyi tanács kedden tartotta ülését, amelyen résztvettek Glattfelder Gyula, Grösz József, báró Apór Vilmos megyéspüspökök, Lindenberger János debreceni apostoli kormányzó és még sokan a katolikus egyházi élet vezetői közül. Madarász Imre kassai megyéspüspök a katolikus iskola mai feladatai című előki megnyitóját a püspök betegsége miatt Pfeip Miklós kassai kanonok olvasta fel. Huszthy József egyetemi tanár a tanács feladatairól beszélt, Simon Károly alelnök pedig a tanács többéves munkájáról számolt be. Az ülést Serédi Jusztinián hercegprímás zárta be, aki hangsúlyozta, hogy a katolikus iskolaügyet főképpen azzal kell előmozdítani, hogy iskoláink színvonalát emeljük és erre minden rendelkezésre álló eszközt felhasználjunk.

— Borsod vármegye kisgyűlésének ülésén az elnökölő vitéz Borbély Maczky Emil főispán bejelentette, hogy a vármegyei gyakoronokok fizetését havi 85 pengőről havi 140 pengőre emelik fel.

— Az országos vármegyei mentőautót kisebb baleset érte tegnap éjszaka. A klinika előtti park szelére futott a kocsis s az átázott talajba az egyik kereke besüppedt. A kerék egy helyben forgott s mivel a sítóját erőjéből nem tudott kimeneni, a mentőállomás műszaki gyorstherautóján kivonultak a műszaki mentők. Emelőszerkezettel szabadították ki a megyei mentőkocsit kényelmetlen helyzetéből. Baleset azonban nem történt.

— A kormány rendeletet adott ki, — amellyel a gyorsírási ügyek 1926. évben felállítását m. kir. kormánybiztoságát megszüntette. A gyorsíró és gépi írók kolák engedélyezését és működésük ellenőrzését az illetékes tankerületi főigazgatók látják el. Az országos gyorsíróversenyek tartását a kultusz-miniszter külön rendelettel szabályozza. A rendelettel egyúttal a miniszterelnök Traeger Ernő dr. miniszteri osztályfőnököt a gyorsírási ügyek kormánybiztos megbízatása alól e minőségében kifizetett odaadó és értékes munkájának ismerése mellett felmentette.

METEOR MOZGO műsora:

MA UTOLJÁRA 5, 7, 9 órákor: DUNAI HAJÓSOK Jávor Pál, Hörbiger Attila, Hilde Kralh és Halma Tibor. Holnap: ÖRÖKKE.

Hungária filmszínház.

MÁR CSAK MA és még holnap látható az izgalmas és titokzatos bűnügyi film:

A titkok kastélya

Előadások: 5, 7, 9 órákor!

Híradó!

Jön: NEM GYEREKJÁTÉK!

SZÍNHÁZ, FILM, SZÓRAKOZÁS

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Szerdán este: Kaland A) bérlet.
Csütörtökön este: Kaland, B) bérlet.
Pénteken este: Kaland.

Színházi iroda jelenti:

Ma este a KALAND bemutatója.
A legnagyobb színpadi siker és a legszébb, legművészebb dráma a KALAND mely diadalmasan fut Budapesten a kétszázadik előadása felé, ma este kerül bemutatásra a Csokonai Színházban vitéz Bánky Róbert társulatának parádés szereposztásában. A szerda esti előadás A), a csütörtöki B) bérletben, a pénteki bérletszűnetben megy.

Ma szerdán délután, filléres ifjúsági előadásban a páratlanul mulatságos FARSANGI ESKÜVŐ kerül színre.

Szombaton este díszelőadás keretében Fekete István színműve a HAJNALODIK.

Vasárnap este: Szörényi Éva vendégjátéka a DONNA DIANNA-ban.

Színházi kistükör:

IZGALMASAN érdekes és lenyűgözően művészi Márai Sándor darabja, a „Kaland”, melyet ma este mutat be vitéz Bánky Róbert társulata. Iró hangja esendűt fel a színpadon, csodálatos tisztán, az emberi életet legtitkosabb zugába világítva be. A Bánky társulat a nagy alkotásnak kijáró áhítatos lelkesedéssel készül az előadásra, mely — a próbák alapján nyugodtan állíthatjuk — élmény lesz. Vitéz Bánky Róbert és Buday Tusi játssza a darab két főszerepét, ragyogó megérzéssel és átléssel állítva tehetségüket az író mondani valójának szolgálatába. Kettőjük alakítása sokáig emlékeztet lesz a debreceni színházlátogató közönség előtt.

SZÖRÉNYI ÉVA háromnapos debreceni vendégjátéka lesz a színház legközelebbi eseménye. A Nemzeti Színház kiváló művésznője, akit filmjein keresztül már régen megszeretett a debreceni közönség, először játszik Debrecenben, mint vitéz Bánky Róbert vendége. A Donna Dianna főszerepe, melyben Bajor Gizit nyújtott annakidején ragyogó alakítást a Nemzeti Színházban, kitűnő alkalom lesz a kiváló művésznő kivételes képességeinek csillogtatására.

UNNEPI előadásban kerül színre március 15-én Fekete István nagyszerű darabja a „Hajnaldik”. Az utóbbi idők egyik legszebb alkotása ez a darab melynek egyik főszerepét a budapesti Magyar Színházban a Debrecenben is ismert Szilágyi Szabó Eszter alakította. A Bánky társulat előadásán ezt a szerepet Buday Tusi játssza olyan nagy szerénnyel, hogy bizonyára forró sikert arat a nagy művészi feladatot jelentő szerepben.

A HUNGÁRIA jó kísérőműsor keretében mutatta be a „Titkok háza” című lírasedalmi drámát. Jó felvételek, izgalmas jelenetek teszik értékessé.

RABSZOLGA-KERESKEDÉS DEBRECENBEN

Bizony régen volt ez. Több mint 700 évvel ezelőtt, amikor nemes Debrecennek nemesak a formája, de jellege se volt más, mint egyszerű falu. De még ezt is elpusztították Dzsingiszkan tatár hordái. Hiteles iratokkal öríz erre vonatkozólag a városi levéltár, de még több okmány beszél ós-Debrecenről a nagyváradi székeskáptalan gazdag irattárában.

Az országot elpusztító tatárjárás a földdel tette egyenlővé Debrecen és a környező falvakat. Debrecen egy szép néven szereplő faluval volt határos, amely a történetírók szerint a mai Szepes-puszta helyén lehetett. Ez a Szép falu a tatárok elvonulása után újra felépült és virágzásnak indult, azonban a történelem viharal 1563—1606 között újra és végérvényesen elpusztították. — Debrecen ezek az istenítéleti idők ha nem is egészében, de részben megkíméltek és a faluból később várossá alakult. Ez is lassú fejlődésnek következménye, bár a „kínos” Debrecen II. András királytól 1218-ban már különféle szabadságokat nyert, amely alapjául szolgált annak, hogy úgy a város, mint annak a lakói, anyagi javakban gyarapodjanak.

A falu Debrecen közigazgatási s jogszolgáltatási tekintetben 1208—1235. években a nagyváradi főbíróval tartozott. Ennek az akkor magas hatóságának az egyik jegyzőkönyve „Regestrum Vardanense” több debreceni ügyet tárgyal egy fel van jegyezve nyolc férfi és három nőszemély neve. A férfiak debre-

cent szabad polgárok voltak, a nők rabszolga személyek, akiknek megvételéről ad hírt a latin nyelvű jegyzőkönyv. Ugy látszik abban az időben a rabszolgakereskedés egyformán divott mindenütt, valószínű, hogy az összeomlott nagy római birodalom őrít hagyományaképpen maradt fenn azon országokban, ahol a hódítók uralkodtak.

Ezen debreceni polgárok igazságtéves céljából jártak a káptalani bíróságnál. Ugyanis a rabszolgavásár során megvette a három „házi elikket” szobalányt, szolgát és szakácsnőt egy Möricefia Imre nevű pógár. A rabszolgák neve Csénosóly és ennek leányai Ancika és

Cicely. Imre pógár Tóó nevű sógorától vette a nőket, akikért összesen egy ökör árát, vagyis öt fertont fizetett. A mai pénz szerint egy ferton körülbelül 1 pengő 50 fillér.

A káptalani bíróság alapos vizsgálat után a vásárt helybenhagyta és a rabszolgák Möricefia Imre pógár tulajdonába mentek át, bár megjegyzi a jegyzőkönyv, hogy nem egészen látták tisztázottnak a tényállást, mert Tóó sógornak több joga lett volna a nőkhöz, tekintve, hogy ő többet adott értük. De a békeség szempontjából mégis úgy döntöttek, hogy Möricefia Imre bírja békeséggel a rabnőket. (b. s.)

Debrecen 221 egyesülete a nemzetpolitikai szolgálatban

Tegnap Debrecenbe érkezett a nemzetpolitikai szolgálat egyik vezetője, Alföldy Alajos, aki a városháza közgyűlési termében az egyesületek kiküldöttjei előtt ismertette a nemzetpolitikai szolgálat célkitűzéseit és eszközeit. A nemzetpolitikai szolgálat célja a Magyarországon levő 22.105 egyesület bekapcsolása útján a nemzeti szellem építése és az országos kérdések állandó figyelemmel kísérése. Fontos szerepe a ma nagyon elterjedt „rémhírtérjesszettel” szemben a való állapottok megfelelő megvilágítása. Feladata, hogy az egyesületek révén beérkezett közérdekű kérdéseket a vezető kormányfőre és intéző körök tudomására hozza.

A nemzetpolitikai szolgálat vezetősége minden egyesülettel érintkezésbe lép és városonként összekötőket alkalmaz, akik a központ és a helyi szervezetek között a kapcsolatot állandóan fenntartják. Gondoskodik arról is, hogy az egyes egyesületekben a magyarság döntő sorskérdéseiről megfelelően képzett előadók időnként tá-

jékoztató előadásokat tartsanak. Az előadókat lehetőleg nem annak a városházának az egyesületeiből választják ki, hanem az ország más vidékéről küldik ki, hogy ezáltal az egyesületek közötti kapcsolatokat is előmozdítsák. Egyik fontos feladatnak mondotta az ifjúság, a jövődö magyarjainak nemzeti nevelését. Itt jelentős szerepet szánt a ponyvairodalom elleni küzdelemnek és a nemzeti erkölcsöt és gondolkodásmódot veszélyeztető olesó irodalmi termékek helyett megfelelő magyar szellemű irodalmat juttat a közönséghez. Nagy súlyt helyez a családi életnek megfelelő nemzeti szempontból való fejlesztésre. Erdekességként felemlítette, hogy Debrecenben 221 egyesület van, míg Budapesten 2207 egyesületből eddig 197 gyel léptek összeköttetésbe. Mindenféle társadalmi és kulturális egyesület szerepe ezek között, számos vidéki gazdakörből az egyéb egyesületekig.

Alföldy Alajos értékes előadását mindvégig nagy érdeklődéssel hallgatták a megjelentek.

A láthatatlan Hortobágy

Tegnap délután a Déri-múzeumban nagy érdeklődés mellett tartotta meg a Túrista Egyesület keretében vitéz Tikos Béla m. kir. erdőtanácsos előadását a „láthatatlan” Hortobágyról.

Dr. Tamássy Géza főorvos, a MTE debreceni alelnöke üdvözölte a megjelenteket, Vitéz Tikos Béla közvetlen hangú, éppen ezért élvezetes és a hallgatóság szívéhez férkőző előadásában ismertette a „láthatatlan” Hortobágyot, mindazt, ami csak húzamosabb pusztán tartózkodás után kerül az ember szemé elé. A felületes, a pusztán csak vonattal végigutazó túrista természet lát ezekből a rejtelet kincsekből.

Az előadó kitért a pusztán minden éleljeségére. A lakóival foglalkozva ismertette ruházatukat, a kék inget, amely igen praktikus módon a nap-sugár ultrafiolet sugárától védi meg a pusztai nép szervezetét, a fekete galyát, amely Szent György-napjától Szent Mihály-napjáig van a pusztalakon, tehát hat álló hónapig viseli, ami ha a higiéné szempontjából nem is, de a gyakorlati szempontokból megfelelő. A pusztai ember mindenesérel, a szűrtől is megemlékezett, ezt mindenre használja a gulyás, a csikós meg a juhász. Takarója, őrtoronya a szűre, amely alól botjára támaszkodva, lehajlva kalapja karimáját, ősi egykedvűséggel dacolhat az esővel, zivattal.

A táplálkozásáról is szólt a pusztai népek. A szárított, porrá tört húsról, amelyet gyakran lépfenes állat húsból állít elő az ügyes gulyás vagy juhász. A hosszú sült és szárított eljárás minden bacillustól mentessé teszi a húst, amely kéőbb hasznos tápláléka lesz. A pusztai embernek szerzősámai, művészi kivételű karikását, pénzárcaját, késtartóját mutatta be ezután az illusztris előadó. Bámultramező művészi dolgokat készít a lehető legegyszerűbb eszközökkel az őstehetségű pusztai ember. A pusztai lakóinak jellemét, karakterét is ecsetelte vitéz Tikos Béla, majd jóízű történeteket mondott el a pusztai világból.

Előadása utolsó részében Orsós professzor művészi felvételeivel a pusztai tájait mutatta be, a karámokkal, kunyhókkal, vasalókkal, a ménesekkel, gulyákkal, nyájakkal, amelyek mind-

annyian felejthetelenné teszik mindenk számára a Hortobágyot.

Vitéz Tikos Béla a megjelent közönség előadásait lelkesen ünnepelte. A túristák nevében dr. Tamássy Géza főorvos mondott köszönetet.

Jelentős munkát végez a Felnőttek Vasárnapi Iskolája

A többi világrészek érdekességei, észak-szibériai rokonaink és az ősmagyar rovásírás az iskola munkarendjében

Annak az értékes munkának, amit városunk népművelése terén a Felnőttek Vasárnapi Iskolája végez, kiemelkedő részletei voltak Mátyás József legutóbbi előadásai a gör. kat. iskolában.

A többi világrészekről tartott két előadásában sok érdekes adatot és tanulmányos ismertetést nyújtott az Óvilág és Újvilág természeti szépségeiről, kincseiről, a lakosság életéről és a mai világháborúban viselt szerepéről, vagy jövőbeni jelentőségéről, mindvégig szép vetített képek kíséretében.

Az obi ugorokról, észak-szibériai legközelebbi nyelvrokonainkról: a vogulokról és az osztjakokról tartott szintén vetített képek előadásában pedig szólt a finn-ugorok mintegy négy és fél ezer évvel ezelőtti történet együtteséről, későbbi nyelvi különválásáról és az ugor-ág három tagjának: a magyarnak, vogulnak és osztjárnak a sorsáról.

Ősünk írásáról, a többezer éves magyar rovásról tartott előadásában Mátyás József megemlékezett a korunkban lezajló fajlesőbbégi vetelkedésekről, amelyekben minden „faj” igyekszik erős öntudattal felvertezni tömegeit a győzelem érdekében. A magyar faji öntudat — sajnos — még meglehetősen hiányos, hiszen éppen a turánvér magyarság „többi” évezredeinek történetét, világviszonylatban is fölüenyesen egyszerű és vezető kultúrájának történetét nem ismerik a magyar tömegek, meg tankönyveink is elsiklanak felette. Pedig — mondotta az előadó — Európa nem egy büszke nemzete és nem egy, ma már felcséperedett népe még talán félvadásorban élő barlanglakó volt, amikor a mi őseink már írástudó, művelt emberek

voltak.

Ha a germánok megbecsüli a fajiságához formált göbötűs írást (stilizált latin), a keleti és délkeleti szlávok a kölesönkapott Cyrillbetűs írást, a görögök is a magukét — nem is szólva az ázsiai népekről — akkor a magyarnak is elemi kötelessége megbecsülni a legsajátibb magáét! Nem arról van szó, hogy a mai latinbetűs írást vessük el, hanem hogy ismerjük és becsüljük meg a magunkét is!

A nagyszámú közönség mindvégig nagy érdeklődéssel és átérzéssel fogadta a magyar faji öntudatot erősítő szép előadást.

Március 16-án vetített képek előadásal emlékezik meg az iskola az 1948—49-es nagy időről hazafias ünnepély keretében délután fél 6 órai kezdettel. (Vigkedvű Mihály u. 4. gör. kat. iskola).

A Felnőttek Vasárnapi Iskolája keretében tartott kéthónapos női felsőruha és fehérneműszabási tanfolyam is most fejeződött be. Seresné Nagy Gizella kézimunkatanítónő kitűnő eredménnyel oktatta az átlag 20 főnyi létszámú tanfolyam résztvevőit, akik igen jó sikerrel sajátították el a manapság nemzetgazdasági szempontból is annyira hasznos házi szabászatot. A záróesten megjelent Papp Gyula szentszéki tanácsos, a fenntartó hatóság elnöke és Mátyás József, a Vasárnapi Iskola vezetője is. Papp Gyula szentszéki tanácsos meleg szavakkal köszönte meg a tanfolyamvezetőnő fáradságos munkáját és szerencsét kívánt a tanfolyam résztvevőinek.

Dr. Kettesy Aladár professzor érdekes előadása a Tisza István Tudományos Társaságban

Az Élettani Intézet hatalmas előadótermében tartotta meg dr. Went István professzor elnöklésével a Tisza István Tudományos Társaság II. orvos-természettudományi szakosztálya rendes ülését. Egyszerű tárgya volt dr. Kettesy Aladár professzor, a szemklinikai igazgatójának „A színlátás mérése és rendszerezése pigment színekkel” című előadása. Minden fakultás részéről igen nagy érdeklődés nyilvánult meg. Jelen voltak dr. Jankovich László orvostudományi kandidátus, dr. Hütti Tivadar, dr. Fornét Béla, dr. Sántha Kálmán, dr. Bókay Zoltán, dr. Jeney Endre, dr. Csilléry András, id. Tankó Béla, ifj. Tankó Béla, dr. Orsós Imre János, dr. Borsos-Nachtnél Ödön, dr. Szalay Zoltán egyetemi professzorok, sok magántanár és az orvostársadalom kiválóságai. Az ülést dr. Went István elnök nyitotta meg.

Dr. Kettesy Aladár egyetemi tanár ismertette a színérzést magyarázni akaró régebbi elméleteket, azok hibáit és az újabb kutatások által sikeresen megoldott kérdéseket. A színlátás a legregébbi idők problémája, örök versengés látható a régi irodalomban: a tudósok saját benyomásait, érzéseiket szerint próbálják magyarázni ezt a nehéz kérdést. Goethenek kétkötetes munkája jelent meg a színtanról. Nagyon sok elgondolása állta meg a helyét, több-kevesebb módosítással egészen a mai időkig. Ez a kérdés a gyakorlati életben is állandóan jelen van, amit az bizonyít, hogy például a festők egészen más utakon haladva, jutnak azonos eredményekre, mint a kutatók. A festészetben a vörös, zöld, kék három alapszínben a zöld helyett sárgát használnak és állítják elő belőlük keverés által a többi színeket.

Érdekes példákat mondott el arra vonatkozólag, hogy mennyire relatív a színek. Ugyanazt a színt egyszer vörösnek, majd más körülmények között teljesen feketének láthatjuk. A színtan hatalmas fejlődésének köszönhetik a hölgyek ezer és ezer színben változó pompázó ruháikat, mivel a kelmék festéséhez a textiliparban minden kutatást eredményt felhasználnak.

A folytatolagos előadás első részében dr. Kettesy professzor számokkal fejezte ki a színek és az általuk keltett színerzet közötti összefüggést.

A termet zsúfolásig megtöltő hallgatóság mindvégig igen nagy figyelemmel és érdeklődéssel hallgatta a lebilincselően érdekes, magas színvonalú előadást.

Az értékes előadásért dr. Went István elnök melegszerű köszönetet mondott.

A vármegye területén fagykár nem fordult elő, de az árvíz 60.000 holdat borított el

A magas ár miatt nem igénylik a gazdák a tavaszi vetőbúzákat

Hajdú vármegye mezőgazdasági állapotáról részletes jelentést készített a gazdasági felügyelő és azt ismertette a közigazgatási bizottság előtt. A jelentésben sok szomorú adat van, elsősorban az árvíz pusztításáról. Az állatállomány is rossz állapotban van, mert kevés és nem jó volt a szalastakarmányok tápértéke a teletetés idején. A gazdasági felügyelőség jelentésének a főbb adatai a következők:

Az őszi vetések általában jól teteltek, fagykár nem fordult elő. Egyedül a repce levelét csipte meg helyenként a fagy.

Őszi búzából a korai vetések megbokrosodtak és üde zöld színek. A későbbi vetések a hó alatt kikelték és fejlődésnek indultak. A korai rozsvetések ugyancsak elég szépek.

A mélyebb fekvésű részekben, több helyen feljött a talajvíz és ott, ahol nem volt meg a lehetőség a víz levezetésére, a vetések kipusztulásával kell számolni. A községekbe beérkezett jelentések szerint Hajdú vármegyében 35.000 kat. hold szántóföld, 25.000 kat. hold rét és legelő, így összesen 60.000 kat. hold került víz alá. Minden remény megvan azonban arra, hogy ezek a területek legnagyobb részben még idejében mentesíthetők lesznek a víztől és így gazdasági hasznosításuk nem fog elmaradni.

A takarmányrépa a prizmákban elég jól telett át. Jelentősebb romlások fordultak azonban elő a burgonyánál.

Elvélve a magasabb fekvésű helyeken, a hó utolsó napjaiban már szántani is lehetett. Ugyancsak megkezdtek a kerti melegágyak és dohánypalánta melegágyak készítését.

A legelők és rétek vegetációja megindult. A szalastakarmányok fogyta és főleg az alomszalma hiánya kezd érezhetővé válni.

Az állatállomány kondíciója kevés kivétellel rossz, ami a szalastakarmányok szűkössé váltára és gyenge minőségére vezethető vissza.

A korán fakadó gyümölcsfák rügyei már duzzadnak. A gyümölcsfák látszólag ugyancsak nem szenvedtek fagykárt.

A földművelésügyi miniszter a tavaszi vetőmagszükséglet biztosítására, 100 holdon aluli gazdák részére többféle vetőmagkötőt engedélyezett. Hajdú vármegye és Debrecen város területére 2600 q. árpa, 1500 zab és 1100 q. tengeri vetőmag kiosztása engedélyezett részint kedvezményes áron, részint pedig költségen alakjában. Ezt a mennyiséget a földművelésügyi miniszter a legutóbbi napokban Lossonezy főispán közbenjárására további 800 q. árpa, 200 q. zab és 500 q. tengeri vetőmaggal emelte fel. A költségen vetőmag 1 pengővel csökkentett pénzürtékét a gazdák árpánál és zabnál szeptember hó 1-ig, míg tengerinél december hó 15-ig tartoznak megtéríteni. Lehetővé tette ezenkívül a miniszter

a tavaszibúzáknak készpénz fizetés melletti beszerzését q-ként 30 pengős áron. A magas ár miatt azonban igénylést csak kis mennyiségben jelentettek be.

Ugyancsak engedélyezve lett a már több év óta folyamatban levő minőségi burgonya vetőmagakció. Tekintettel azonban arra, hogy egy-egy fajtaból 50 q-nál kisebb tétel nem szállítható és a vételár készpénzzel fizetendő, az akció iránt alig mutatkozott érdeklődés.

A mezőgazdasági munkálatok átlagos napszámberéi az elmúlt

hónapban a következőképpen alakultak: férfi napszám 2 pengő, női napszám 1.40 pengő, gyermek napszám 1 pengő.

Az elmúlt tél folyamán a földművelésügyi miniszter Hajdú- és Szabolcs vármegyék városokban, valamint Tetélen községben egy-egy 3 hónapos téli gazdasági tanfolyam megtartását engedélyezte. Ezen tanfolyamok záróvizsgáit az elmúlt hetekben tartották meg igen szép sikerrel. A három tanfolyamon összesen 143 hallgató tett záróvizsgát. A hallgatók a tanfolyam végzetével vizsgabizonyítványt kaptak és ezüstkalászos gazdákká avatták.

A leánya vágta le a kötélről öngyilkos apját a Bozzay telepen

Megdöbbentő öngyilkosság történt a Bozzay telepen a Keresztes uccán. Kiss Gusztáv 54 éves beteg ember felakasztotta magát a konyhában egy zsinegre és mire rátaláltak már meghalt. A leánya Kiss Ilona elment a kútra jó ivóvizet hozni és egyedül hagyta a lakásban apját, aki igen szomorú volt. Amikor visszatért rémülten látta, hogy apja zsineghurkon

függ élettelenül. Levágta a hurkorról, de segíteni nem lehetett, mert a szíve már nem dobogott. A rendőrség nyomozást indított az ügyben és megállapították a kihallgatások alapján, hogy Kiss Gusztávnak nyelvrákja volt és súlyos betegsége keserítette el annyira, hogy halálra szánta magát. A temetési engedélyt megadták.

Rejtélyek egy hajdúnánási vagyonos gazda halála körül

Félig felöltözve, megfulladva találták egy vizesgödör mellett

Hírt adtunk már arról, hogy a hajdúnánási határban halva találták Debrecei József 64 éves vagyonos kiscgazdát a tanyája mellett lévő vizes gödörnél. Zsögöd Jenő vizsgálóbíró, akinek jelentette a esendőség az esetet, boncolást rendelt el, mert az esetet gyanusnak találta. A boncolás megállapította, hogy a kiscgazda halálát fulladás okozta, de rejtély, hogyan fulladhatott bele a 80 centiméteres vízbe, amikor részeg nem volt. Hogyan került meztláb

a vizes gödörhöz, amikor még a szobában is papucsot vett fel és meztláb nem szokott járni.

A haláleset idején nem volt a tanyában senki, mert fiatal családje leventegyakorlaton volt. Debrecei Józsefnek a lakása a községben volt, de gyakran kiment a tanyájára, hogy megnézzék, hogy haladnak a munkával. A testvére utána ment legutóbb és találta meg holtan a vízbefordultan. A vizsgálat folyik tovább a rejtélyes ügyben.

A sugárzó életet élés titkáról beszélt dr Ferenczy Károly egyházkerületi missziói felkész

A Péterfia ucai egyházrész női körének hölgyei, élükön dr Varga Zsigmondné, egyetemi tanárnével szeretetvendégséget rendeztek tegnap délután a Baltazár-teremben. A háziasszonyi tisztséget Csányi Benjáminné, Sarkadi Kesztyűs Lajosné, Varga Lászlóné, Szegedy Lajosné, Mezey Józsefné, Harsányi Margitka úrhölgyek látták el. Az összejövetelen megjelent dr Erdős Károly egyetemi tanár és Szenes László lelképásztor is.

Közének után Szabó Gábor segédlelkész Bibliát olvasott, imádkozott és megnyitotta az összejövetelt. Utána dr Ferenczy Károly egyházkerületi missziói lelkész megrázó erejű beszédet mondott ebben a sokat szenvedő világban a szeretetet, Jézus erejét sugárzó emberekről.

— Sokszor a szívünknek szegődik a kérdés: miért élsz, mi az életed értelme és célja? Egy kis állatlegendával felelt: a sasnak az élet a szabadság és a magasság, a vakondnak a rablás és sötétség, a hangyák panaszosan szólnak az örökös munka miatt, a pillangó azt mondja, az ő élete a csapongás és élvezet.

— Jézus meghatározta az igazi célt: ti vagytok a világ világossága! Tehát világítani kell, sugárzó életet élni. Milyen kevesen vannak sugárzó emberek, sugárzó életet. Pedig a földi élet nagyon rá van szorulva ilyen sugárzó emberekre és sugárzó életre. A sugárzó életet ebben a világban mindig a kisebbséget jelentik. Amíg ez a Föld lesz, addig mindig lesznek elesett emberek, hajótöröttek. A legtöbb ember keserű, beszéde csupa panasz, szavuk tele békétlenséggel, lelkük bizonytalansággal, vergődéssel, nyugtalansággal, mert nem nyílt meg a szemük a láthatatlanok meglátására. Egy kis angol gyermek fejfájására társai azt írták: amíg közlünk volt, könnyebb volt jónak lenni, Keresztvének, Krisztus

tanítványának lenni azt jelenti ebben a világban, hogy amíg az ilyen ember közöttünk van, könnyebb jónak lenni. Tegyük fel a kérdést, hogy az én életem emlékezteti-e környezetemet Krisztusra.

— A szén nm önmagában fény és meleg, évmilliók napfénye raktározódott el benne, a titka a napfény. A sugárzó életnek a titka: Krisztus. Az egyházrész szeretőmunkákban meleg női szíveknek szolgálatvállalásában és végzésében, keresztény embernek kötelesség teljesítésében és keresztihordozásában sokszor felvetődik a kérdés, hogy: érdemes-e? A szeretet nélkül szűkölködő, bűnnel terhelt világban az áldozatos szívek, amit enyhíteni tudnak a sebekben, szenvedéseken, az egy csepp a tengerben. Sokszor hálátlanság jár a szeretet nyomában, de a virág nem kérdezi: érdemes-e illatoznia, a fa, hogy érdemes-e gyümölcsöt teremnie, sem a csillag, hogy érdemes-e ragyogva világítania a sötét éjszakában. Mindegyik betölti az élete törvényét. A keresztény ember se kérdezzé, érdemes-e, legyen Krisztusra vezérlő, Istenre mutató kéz ebben a világban.

— Krisztus tanítványának lenni, sugárzó életnek lenni ebben a világban ezt a feladatot, ezt a küldetést jelenti: szomorú, összetört, halál révén járó emberekhez a szereteten keresztül eljuttatni azt a nagy felismerést, hogy van Isten és az Isten: Szeretet.

A mély hatást kiváltó beszédért Szabó Gábor segédlelkész mondott köszönetet, együttaj háláját fejezte ki a vendéglátó háziasszonyoknak és a női

— Genealogia nemesi és öskutató iroda, Debrecen, Miskó. ucca 4 szám, I. emelet 4. — Vállal nemességi címet, előnév s állampolgársági és öskutatást; kamarási és egyéb ófák öskutatóitát stb. — (Az iradahelyiség előbb a Svétits-palotában volt).

FERENC JÓZSEF KESERŰVÍZ

körnek munkájáért. Bejelentette, hogy virágvasárnap műsoros délután keretében dr Révész Imre püspök tart előadást.

Balla László előadása a Gönczy Egyesületben

A Hajdúvármegyei Gönczy Általános Tanító Egyesület előadássorozatának keretében „A mai politikai rendszerek” címmel tartott előadást Balla László ref. tanító.

Erdekesen világította meg témáját. A politika az állam, a község vagy más egyéb közösség ügyeivel való foglalkozás. A kultúrának egyik jelensége. Végső célja, hogy olyan intézményeket hozzon létre, melyeknek keretei között az ember emberhez méltó életet élhessen. Ilyen intézmény az állam. Igazi politikus csak az lehet, aki a maga érdekeit a közösség érdekében alá tudja rendelni. Fontos szerepet tölt be a társadalomban, mert annak életét formálja. Hatalomra van szüksége, de ez nem lehet fizikai erő, hanem erkölcsi. Főteendő tehát az erkölcsi tartalom. Hazugsággal, megtévesztéssel összetakolt államalakulatok csak ideig-óráig élnek.

Vannak az egyéni kultuszok is hívei. Ezek azt vallják, hogy az emberi élet, a jólét mindenki számára annál inkább nyitva van, minél kevesebb korlátot rak a hatalom az egyén körül. Ezek az elvek ellentétben vannak egymással s ezek körül helyezkednek el a politikai rendszerek.

Egyik ilyen rendszer a néprajmat jelentő demokrácia. Itt a hatalmat az emberek összessége gyakorolja.

Az előadó szerint a demokrácia kitélte magát s új politikai rendszerek tűnnek fel, hogy az emberiség fejlődését előbbre vigyék.

Többek közszólása után Molnár János ref. igazgató-tanító, elnök köszöntö meg az előadónak az előadást, aki a közeljövőben ezt a témát tovább boncolgatja.

A következő hétfőn fél 5 órai kezdettel Futó Klára ref. tanítónő „Német polgárság magyar földön” címmel tart előadást. (H. J.)

A külföldi gazdák érdeklődése a budapesti mezőgazdasági kiállítás tenyészállatai iránt

A külföldi gazdák köréből ez évben is sokan érdeklődnek a budapesti mezőgazdasági kiállítás alkalmával kiállítandó tenyészállatok iránt, mert s kiváló magyar állattenyésztés anyagából itt kívánják beszerezni szükségleteiket. A rendezőbizottság közlése szerint Jugoszláviába, Szlovákiába akadálytalanul bevihetők a kiállításon vásárolt tenyészállatok, csak az állategészségügyi egyezményekben előírt feltételeknek kell eleget tenni. Magyar részről nincsen akadály a egyéb országokba irányuló tenyészállatkivitelnek sem és a Magyar Nemzeti Bank, valamint a M. Kir. Kereskedelmi Hivatal — amely intézmények a kiállítás területén kirendeltséget állítanak fel — a legnagyobb előzetekénységgel fogják a felmerülő valutaris ügyeket intézni, csupán az egyes országokba szükséges behozatali engedéllyel kell a külföldi gazdáknak rendelkeznie.

BURGONYA kis tételekben is kapható. Uradalmi fajliszta Gűlbaba és Ella vetőburgonya kapható

Pósalaky Andrásnál Pestí-úca 2. szám Mezőgazdasági Közraktárak R. T. telepén.

Különleges retikulók bőröndök pénztárcák

Tóthfalussyánál Alföldi Palota

PIAC U. 16.

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda.
 Debrecen, József kir. herceg uca 1. szám.
 Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás).
 Éjjel 27-89. — Előfizetési árak havonta
 3.— pengő, negyedévenként 9.— pengő,
 félévre 18.— pengő, egész évre 36.— pengő.
 Ára hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata márc.
 8-án reggel 8-tól, márc. 15. reggel 8-ig:
 „Nap” Piac uca 1. telefon: 27-73.
 „Aranyegyszarvú” Kossuth uca 8 sz.
 telefon: 34-96. — „II. Rákóczy” Kül-
 sövásár-tér, telef.: 23-43. „Sztankay”
 Szent Anna uca 64., telefon: 25-58.

Lobogózzuk fel a házakat március 15-én

A törvény és a magyar nép tu-
 data szerint is nemzeti ünnep márci-
 us 15-e. Hogy a nap ünnepi jel-
 lege minél inkább kifejezésre jus-
 son, ezen a napon a háztulajdono-
 sok nemzeti lobogóval vagy más
 módon nemzeti színek alkalmazá-
 sával díszítsék házaikat.

— A református egyház március
 15-iki ünnepi istentisztelete szom-
 baton d. e. 9 órakor lesz a Kis-
 templomban. Ezen az istentisztelet-
 ten a hivatalok, polgári és katonai
 hatóságok küldöttségeikkel vesz-
 nek részt. A lelkészi szolgálatot
 Uray Sándor lelképásztor, egyház-
 kerületi főjegyző látja el.

— Igazságügyi kinevezés. Az igaz-
 ságügyminiszter a védett birtokok fe-
 lletti közfelügyeletét gyakorló, Buda-
 pest székhelyű alakított bizottság el-
 nökévé dr. Hegedűs Béla volt debreceni,
 jelenleg budapesti ügyvédet, a m. kir.
 Kúria ügyvédi tanácsának tag-
 ját nevezte ki, aki unokaöccse dr.
 Budaházy-Brockner Ernő egészségügyi
 főtanácsos, ny. MÁV főorvosnak.

— Egy budapesti református
 presbíter 30.000 pengőt adományozott
 a református Caritásnak azzal a
 kikötéssel, hogy ebből a Szeret-
 Szövetség gyöngéteidő és pajz-
 mirigykórban szenvedő gyerme-
 kek számára üdülőt létesítsen. Az
 Országos Református Szeret-Szö-
 vetség az építkezéseket rövidesen
 megkezdi.

— Evangélikációs összejövetelek
 a Kossuth-uccai templomban. A
 téli hideg idő elmúltával a Kos-
 suth-uccai templomban a szokásos
 szerda délutáni evangélikációs is-
 tentiszteleteket ismét megkezdik. Az
 első ilyen istentisztelet ma délután
 5 órakor lesz. A vágyakozó lelki
 embereket szeretettel hívja ezúton
 is az egyházzsér vezetőse.

— Gyümölcsestermelők debreceni és
 hajdúvármegyei egyesülete elő-
 nadsorozatában folyó hó 12-én,
 szerdán d. u. 5—7 óráig az Arany
 Bika kistermében Polgár László
 kertészeti főintéző, a m. kir. gaz-
 dasági akadémia kertészeti elő-
 adója tart előadást a gyümölcs-
 szedés és gyümölcstárolás címen.

— A kistemplomi egyházzsér köz-
 ponti bibliaköre ma, szerdán délután
 öt órakor az egyház tanácstermében
 összejövetelt tart.

— Dr. Fazakas Sándor egyetemi
 magántanár, a székelyföldi fürdőkről
 tart vetített előadást a Népszert
 Főiskolai Tanfolyamon a Déri-
 múzeumban március 13-án, csütörtök-
 kön délután hat órakor. Belépő-díj
 nincs.

— A szörványkérés tanszékét
 kap a kolozsvári egyetemen, Szol-
 nok-Doboka megyében a magyarság
 testéből az elmúlt évszázadok
 alatt 80—100.000 lelket szívott fel
 a románság. Thold Dezső tábor-
 nok, volt katonai parancsnok meg-
 indította a szörványmozgalmat,
 amely most jelentős fejéhez ért.
 A kolozsvári egyetemen tanszékét
 létesítenek a szörványügy száma-
 ra Kovrig professzor vezetésével.
 Az egyetemi hallgatók nyári
 falumunkával járulnak hozzá a
 megoldás elősegítéséhez.



A Simai gyors- és gépíróiskolában (Piac u. 73.) állami vizsgára jelent-
 keztek a növendékek. A vizsga résztvevőiről a mellékelt képet kö-
 zöljük. — Ülősor: dr. Erdőss Károly egyet. tanár és dr. Horváth
 Gyula máv. tanácsos a Vizsgáló Bizottság tagjai, középen Simai
 Magda tanárnő. — Állósorban a vizsgára jelentkezett növendékek.

Este ...

Még nesz sem él a hegytetőn,
 körös körül a hallgató fenyők,
 madár nem szól, a levegő sem rezze
 és szeliden már permetez az este ...
 nem harsogja, hogy sötét birodalma
 percek múlva már nem ismer határt,
 nem rémítget amérről én izzó szemmel
 temetgetem az elfáradt napot.
 Lábam körül a buján nőtt bozót
 — ahol most állok, még ember nem járt —
 állok és nézek: szemem úgy kutat,
 mint ősember ha prédára lesett.
 De nem jön senki,
 emberi láb erre
 mért is venne kerülő utat ? ! ...
 S ki tudná azt, hogy én a hegytetőn,
 hol körös körül hallgató fenyők,
 állok az esti eszben
 és várok ... ? !
 Ki tudná azt, hogy én a sűrű mélybe
 úgy bámulok, mint orvvadásznak ijja
 repült egykor a szüzi rengetegbe,
 hogy mere múlva már hangozzék sikoly ... ? !
 Ki tudná azt, hogy én e eszben este,
 hol semmi nesz és levegő se rezzen,
 úgy állok itt a nyári hegytetőn,
 mint faun, ki éhes akárhogy jött eszokra ? ! ...
 Ki tudná azt, hogy én a páras estben
 átfalponva forró mellemet
 várok akárkit
 fenn a hegytetőn s mint ősembernek ijja
 hatolt egykor a szüzi rengetegbe
 nézek és várok ...
 de körös körül hallgató fenyők
 sehoh egy nesz ... a levegő se rezzen ...

REGÓS.

— Vitéz Dombóváry Péter, a
 mezővárosi laktanya kántinosa 25
 hold vitézi telket kapott. Meglátog-
 gatta telkét és amikor a vonatból
 kiszállt, összeesett és meghalt.
 Szívizélhűdés ölte meg.

— A Debreceni Kereskedő Tár-
 sulat, valamint a Fűszerkiskeres-
 kedők Egyesülete ezúton kéri tag-
 jait és a kereskedő kartársakat,
 hogy a március 15-iki nemzeti ün-
 nepen üzleteiket legkésőbb déli 1
 órakor bezárni szíveskedjenek.

— Hajdú vármegye közegészségügyi
 állapotáról jelentést készített dr. Gärt-
 ner István tiszti főorvos és megállapí-
 totta a következőket: A megye terüle-
 tén februárban házasságot kötöttek
 164-en, előző hónapban 203-an.
 A születések száma volt 370, előző
 hónapban 365. Halálozások száma 234,
 előző hónapban 244. Természetes sza-
 porodás 146, előző hónapban 134. Egy
 éven aluli elhaltak száma 40, előző
 hónapban 55. Az elmúlt hónapban az
 éveszületések 15 százaléka elhalt. Güm-
 mőkór halálozás száma volt 22, a ha-
 lálozások 9 százaléka. A megye terüle-
 tén fertőző megbetegedések csak cse-
 kely számban fordultak elő és halálo-
 zás nem volt.

x Esős tavasz várható! Impreg-
 náltassa tavaszi- és ballonkabát-
 jait Konezáál, Péterfia 30.

— A Magyar Királyi Postaaltisztek
 Országos Egyesületének debreceni cso-
 portja 1911 március 16-án, vasárnap 3
 órakor saját székházában évi rendes
 közgyűlést tart, melyre az egyesület
 tagjait tisztelettel meghívja az elnök-
 ség.

— Két helyen is kitört a Sajó
 Sajóközánál, a tegnapi egésznapos
 esőzés miatt. A víz sok más he-
 lyen már az árterületen van.

— Romániában a bűnös pénz-
 ügyi tisztviselők megfigyelésére
 külön rendőrséget szerveznek. Mi-
 helyt korrupciónak jönnek nyo-
 mára azonnal jelentést tesznek.

— Az olasz hadseregben felfüg-
 gesztették az előléptetési szabály-
 zatot, mely szerint a hadseregnek
 csak nős vagy özvegy tagjai része-
 sülnhetnek előléptetésben.

— Halból készült kolbászt állí-
 tanak elő Norvégiában. Egy kilo-
 gram halkolbász előállításához
 egy liter tejet is felhasználnak. A
 megtisztított halat péppé megőr-
 lik és így készítik belőle a kol-
 bászt.

— Kerüli a nyilvánosságot Por-
 tugáliában az ex-román király.
 Hivatalos portugál körök a leg-
 teljesebb tartózkodást tanúsítják
 Károly volt király és a kíséreté-
 ben levő Lupescu asszony iránt. A
 cenzura megtiltotta a sajtónak,
 hogy cikkeket közöljenek Romá-
 niában volt királyáról.

— Öt tyúkot lopott özvegy Papp
 Józsefné Sós Juliánától Makula And-
 rás cigány és Balog Amália. Kiteker-
 ték a zsákmány nyakát, nehogy rika-
 csoljon és a lakásukon megsütötték
 az öt tyúkot. A csontjait elföldelték,
 nehogy megtudják, milyen nagy lako-
 márt rendeztek. A csendőrköz azonban
 mégis elesítették a jó élvágyú cigányt
 és bekísérték a debreceni törvényszék
 fogházába.

— Eckhardt Tibor országgyűlési
 képviselő, aki többhónapos tartó-
 zódásra az Egyesült Államokba
 indult, Belgrádba érkezett. Rövid
 időzés után, amelynek során sem-
 miféle hivatalos tényezővel nem
 érintkezett, eredeti programja sze-
 rint tovább folytatta útját.

— Vakmerő álarcos rablótáma-
 dást hajtottak végre Párisban fé-
 nyes nappal. A Kereskedelmi Hi-
 telintézet három alkalmazottját
 bankhelyiségükbe tartott, hogy fő-
 pénztárukba befizessenek három-
 millióhatszáznyolcanezer frankot.
 A bank közelében egy autó ter-
 pant eléjük s ugyanakkor az út-
 test másik oldaláról négy jólöltö-
 zött férfi gyorstűzelő fegyverek-
 kel tüzelni kezdett s amíg ropog-
 tak a fegyverek, az autóból ki-
 szálló banditák kitépték a bank-
 emberek kezéből a pénzt tartal-
 mazó bőrtáskát. A bankalkalma-
 zottak egyike meghalt, másik hal-
 doklik, harmadik társuk könnyeb-
 ben sérült. A tettesekre, ha elfog-
 ják őket guillotine vár.

— Hirtelen meghalt Zoványi István
 30 éves hajdúsamsoni lakos. Elrendel-
 ték a boncolását és megállapították,
 hogy gümőkór és szívnyagyobbodás
 okozta halálát.

— Garai tánciskolájában, postaaltsiz-
 tek kultúrházában 20-án táncanfolyam
 kezdődik. Ma ösztánc.

— Görögország újabb korosz-
 tálytályt hívott be. Március 22-re
 az 1922-es korosztály összes tartal-
 lékosainak be kell vonulni, csupán
 a több mint négygyermekes esa-
 ládapákat mentették fel a szolgál-
 tat alól.

x A „Ferenc József” keserűvíz rég-
 óta kitűnően bevált háziszser megrög-
 zött székrekedésnél és annak minden-
 féle káros következményeinél; biztos,
 enyhe és gyorsan ható természetes has-
 najtó, mely számos betegségnek az
 emésztést javítja és az étvágyat foko-
 zza. Kérdezze meg orvosát!

— Tejdrágítás miatt került a
 debreceni törvényszék elé Bordás
 Józsefné debreceni asszony, aki a
 vád szerint 28 fillér helyett 30 fill-
 lérjével adta a tejet. Elítélték 20
 pengő pénzbüntetésre.

— A balatoni műúton súlyos
 gázolás történt nemrégben. Egy
 nagy sebességgel Székesfehérvár
 felől Budapestre robogó autó el-
 gázolt egy munkásasszonyt, aki
 kézikocsijában 21 hónapos ese-
 esemőjét toltta. A gázolásnál suly-
 os sérülést szenvedett a munkás-
 asszony: Heck Józsefné, de a gyer-
 meke is megsérült. Az autót Csil-
 lery Miklós 22 éves egyetemi hall-
 gató vezette, kinek bátyja dr. Csil-
 lery András 29 éves földbirtokos
 engedte át útközben az autó veze-
 tését. A bíróság a két Csillery fi-
 vért 500—500 pengő pénzbüntetésre
 ítélte.

Gyászroval

Mező Gyula gyárimunkás, 44. éves
 korában elhunyt. Temetése csütörtökön
 délután 5 órakor lesz a Köztemető III.
 ravatalozó terméből. Dankó temetkezési
 vállalat.

Kubinyi Tibike 2 éves korában el-
 hunyt. Temetése hazaszállítás után
 Györtelken lesz, a Dankó temetkezési
 vállalat rendezésében.

Kiss Gusztáv 45. éves korában el-
 hunyt. Temetése szerdán délután félöt
 órakor lesz a Köztemető II. A) ravata-
 lozó terméből, a ref. egyház szertartása
 szerint. Dankó temetkezési vállalat.

Móritz Ferenc

földbirtokos, v. törvényhat.
 bizottsági tag, református
 presbíter, 87. éves korában
 elhunyt. Temetése csütörtökön
 délután fél 4 órakor lesz a
 Köztemető diszravatalozó ter-
 méből, a ref. egyház szertar-
 tása szerint. Lakás: Kossuth
 uca 60. — Dankó temet-
 kezési vállalat.

Újfajta földgátak terve az árvízveszély megelőzésére

Dr. Bitskei József egyetemi magántanár érdekes tervet dolgozott ki az árvízveszedelem megelőzésére. A terv a régi gátak korszerűsítését oldja meg, vagyis míg a régi gátak feladata a folyók kiöntésének megakadályozása volt, az újaké az árvíz kifejlődésének megakadályozása lenne.

Az új gátak a terv szerint nem a folyók partján, hanem a lejtőkön lennének a felele siető víz sebességének csökkentésére és a kisebb vízek egyesülésének megakadályozására. E gátak a barázdák között vonuló kieselgy kietelkedések lennének, amelyek a talajnak a lejtő irányában keresztben való műveléséből keletkeznek. Újfajta gát lenne a szellagos vetés sűrűn növényesített földhullámok. A sok kis gát a mélyebben fekvő tájak folyóinak, de még a talajvíznek mennyiségét is alaposan csökkentené és így az árvízveszély nagyságát tetemesen leszállítaná.

Gulácsy István felsőházi tag. Bereg vármegye ny. alispánja március 11-én reggel 74 éves korában beregdaróczi birtokán meghalt. Csütörtökön temetik Beregszászon.

A román nemzeti bank közleményét adott ki, amely szerint rosszul indult a hírek miatt kivonja a forgalomból a nemrég forgalombahozott 5000, a nagyalakú barnaszínű 1000, 500 és kislakú zöldszínű 500 lejeseket.

Józsa Árpád, a budapesti Szent László kórház katolikus lelkésze szörnyen életműdjával hat év alatt megakarított egész vagyonát, 2000 pengő az árvízkarosultak felségélyezésére adományozta.

A tagosításról érdekes adatokat tettek köze. Huszonhárom százelekkal emelte a terméseredményt, 37 százalékkal csökkentette a munkaidőt a tagosítás.

Gergely rázza a szakállát. Tegnap este erős szél hideg időt hozott. A hőmérő éjjel csaknem fagypontra süllyedt. Gergely napja a tél utolsó felvonását jelenti, aztán már jönnek Sándor, József, Benedek és szákkal hozzák a meleget.

A m. kir. belügyminiszter rendelkezése szerint a záróhosszabbítást korlátozó rendelkezés alól a március 15-én rendezett mulatságok tekintetében sem tehető kivétel.

Felboncolták Mező Gyula Baross acai lakos holttestét, hogy megállapítsák a hirtelen halál okát. Az volt a gyanú, hogy vérmérgezés okozta halálát. A boncolás során megállapították, hogy természetes halállal halt meg, bűncselekmény nem történt.

Meteorokövet találtak a somogygyeji Nagybalaton község határában talajtani vizsgálatok közben. Vér Ferenc főmérnök a meteorit egy részét bevitte Kaposvárra, ahol megállapították, hogy az egyik föld felé zuhanó meteor fömegéből vált le a Nagybalaton határában talált csillogó fekete ásvány.

A népszámlálás számlalóbiztosainak és felülvizsgálóinak járó munkadíjak kifizetését a mai napon megkezdte a történelmi levéltár. Kifizetésre kerül a munkadíjak háromnegyed része és a teljes tanulmányi díj. A visszatartott egynegyed rész illetmény kifizetésére csak akkor kerül sor, ha a számlalóbiztosok a Központi Statisztikai Hivatal által hibásnak és hiányosnak minősített s emiatt visszaküldött lapok adatait pótolják. Ma szerdán délelőtt 9-11 óráig és délután 4-6 óráig, csütörtökön és pénteken délelőtt 10-12 óráig és délután 4-5 óráig teljesít kifizetéseket a történelmi levéltár. A mai nap folyamán csak a 9, 10, 11 és 12 filléres körzetek számlalóbiztosai jelentkezzenek, mert a központi iroda a 14 filléres körzetek számfelállításával csak csütörtökre tud elkészülni. A fentjelzett kifizetési órákon és napokon kívül csak a tanyai körzetek számlalóbiztosait fogja a levéltár kielégíteni.

Közgazdaság

Az 50 holdon feüli gazdaságok termény bejelentése

A 290-1941. M. E. sz. rendelet szerint azok a tulajdonosok (haszonbérlet, haszonélvezők), akik 50 kat. holdat meghaladó művelés alatt álló mezőgazdasági ingatlanon gazdálkodnak, kötelesek voltak búza, rozs, kétszeres, zab, árpa és tengerikészleteiket a részükre két példányban kikészített bejelentő lapok egy példányán a kikészítéstől számított 5 nap alatt a m. kir. Közélemezési Hivatalhoz ajánlott levélben bejelenteni. Bár a bejelentési határidő már régebben lejárt, az említett gazdaságok közül egyesek még mindig nem küldötték be bejelentő lapjukat a m. kir. Közélemezési Hivatalhoz. Ennek fogva felhívja a Közélemezési Hivatal az elöl hivatolt kormányrendelet alapján bejelentési kötelezettség hárul, hogy — amennyiben az eddig előírt bejelentést nem tették volna meg — bejelentő lapjukat a m. kir. Közélemezési Hivatalhoz (Budapest, V. Nádor u. 27. sz.) ajánlott levélben a következők terhe mellett haladéktalanul terjesszék be. Közélemezési Hivatalhoz.

Ló- és szarvasmarhavásár. A tegnapi debreceni ló- és szarvasmarhavásáron felhajtottak 450 lovat, ebből elkelt 136; marhákból felhajtás 940. eladás 590. Árak: vágólo 58-156 P. silány igás 95-200 P. közép igás 200-350 P. jóminőségű igás 350-550 P. jó vágómarha élősúlykilónként 57-85 fillér, középs 41-57 f. silány 33-41 f. borjú 80-12 f. növendék 48-69 f. tinó, ökr 72-89 fillér, fejős tehén darabja 340-555 pengő.

A terményföldszén az árak változatlanok.

SPORT

Az évad egyik legkomolyabb mérkőzése vár vasárnap a DVSC-re

Vasárnap nehéz és döntőjellegű mérkőzést játszik a DVSC. Az egyénileg jó játékosokból felépített, kiegyensúlyozott Percecsi TK csapatával játszik, annak otthonában. A DVSC-nek legutóbbi mérkőzésén mutatott formáját s játékerejét nem tartjuk elegendőnek arra, hogy elhozza a csapat mind a két pontot Percecsről. Pedig erre a két pontra égetően szükség van, szükség van minden pontra, hiszen megkezdődött a nagy hajrá az NB-be jutásért. — Pontos a percecsi két pont, amelynek a hazahozatala nagy lépés lenne az NB felé. A mérkőzést egyébként Szlavkovszky vezeti, a két partjelző Északról lesz kijelölve.

A felsőtiszai kerület amatőr eredményei: DEAC—CSSE 4:0. DVSC II.—B Turul 4:1. NSE—DMTE 3:0. NyVSC—MVTE 4:0.

Csokai ismét benne van az NB II. legjobb héti tizenegyében. Ez természetes is, hiszen a hetek óta állandó jó formát elérülő hátvédre még a válogatók figyelme is ráterelődött a válogatásnál. Csokai egyébként tegnap Lindenberger Gyula főtájkárral felutazott Pestre, ahol ma résztvesz a válogatott keret edzésén. **Sidlik holtversenyben első a göllővölgyben Moórral,** a vasárnap itt játszott IVSC centerével. Sidlik is, Moór is 18 gólt lőtt eddig. A DVSC második legtöbb gólt lőtt csatára Szabó, aki tizszer jutatta a labdát az ellenfél kapujába.

Daraiak leponozták, — állapítja meg a fővárosi sportlap az ökölvívó bajnokságokra visszatérve. Darai valóban végig jól verkedett, első mérkőzését megnyerte, a másodikon azonban a bajnok Sampiástól pontozásos vereséget szenvedett. A sportlap megállapítja, hogy Darainak mutatott formája alapján a döntőben lett volna a helye.

Attila FC—Vegyes csapat 5:3 (4:0). Góllövők: Arany 2, Makai 2, Kádár, illetve Bencze 3.

A DMTE ifjúsági csapatának játékosai csütörtökön este 8 órára a klubhelyiségben jelenjenek meg, szakosztályi ülésre.

Kerületi ifjúsági és felnőtt fedett-pályaverseny. A DEAC országos postaverseny keretében vitéz Hadházy Dező egyetemi testnevelési tanár vezetésével kerületi ifjúsági és felnőtt fedett-pálya-

versenyt rendezett az egyetemi tornacsarnokban és az egyetemi sporttelepen. Az egyes versenyszámokban az alábbi eredményeket érték el a versenyzők. — Helyből magasugrás felnőtteknek: 1. Kapros László DEAC 1.39 m. 2. Varga Lajos DEAC 1.35 m. 3. Erdélyi Lajos DEAC 1.35 m. — Helyből magasugrás ifjúságiaknak: 1. Bohn András DEAC 1.30 m. 2. Cselle Pál DTE 1.20 m. 3. Tatar László DVSC 1.15 m. — Helyből távolugrás felnőtteknek: 1. Szekeres Árpád DEAC 2.79 m. 2. Dr. Vecsényi Sándor DEAC 2.77 m. 3. Varga Lajos DEAC 2.74 m. — Helyből távolugrás ifjúságiaknak: 1. Fux Elemér kat. gimnázium 2.73 m. 2. Bohn András DEAC 2.73 m. 3. Cselle Pál DTE 2.57 m. — Helyből hármassugrás felnőtteknek: 1. Kapros László DEAC 8.96 m. 2. Varga Lajos DEAC 8.37 m. 3. Dr. Vecsényi S. DEAC 8.10. — Helyből hármassugrás ifjúságiaknak: 1. Fux Elemér kat. gimnázium 8.05. 2. Tatar László DVSC 8.04 m. 3. Cselle Pál DTE 7.67 m. — Magasugrás felnőtteknek: 1. Kapros L. DEAC 1.60 m. 2. Balázs Viktor DEAC 1.55 m. 3. Törös Károly DEAC 1.55 m. 4. Nagy László DGASE 1.55 m. — Magasugrás ifjúságiaknak: 1. Ráthonyi Zoltán Kerék. iskola 1.60 m. 2. Fux E. kat. gimn. 1.55 m. 3. Kállay Tibor DVSC 1.50 m. — Súlylökés felnőtteknek: 1. Kiss Ernő DEAC 12.14 m. 2. Molnár Ferenc DEAC 11.88 m. 3. Nagy Sándor DTE 11.60 m. 4. Szilágyi Tibor DEAC 11.28 m. — Súlylökés ifjúságiaknak 1. Nagy Sándor kat. gimn. 10.38 m. 2. Nagy Jenő ref. tanítóképző 8.66 m. 3. Zombori József kat. gimn 8.20 m.

A Nagyvárad—Debrecen ökölvívóverseny lesz vasárnap a DTE tornacsarnokban. Elsőszöben veszik fel Debrecenben a sportterintkezést a nagyváradai sportolók a városunk ökölvívóival, városok közötti mérkőzés keretében.

Árverési hirdetés. 5716—1940 vh. Alulírott bír. végrehajtó közhírré teszi, hogy a debreceni kir. járásbíróóság 1940 P 7731. sz. végzésével 85 P és járulékaíránt dr. Bálint Jenő Budapest, Horthy Miklós út 42. ügyvéd által képviselt Klug Nándor okl. gépészmérnök végrehajtó javára, debreceni lakos végrehajtást szenvedők ellen elrendelt végrehajtás során bíróság lefoglalt és ki nem igényelt 1295 P becsértékű ingókra az árverés (fenti tőke, kamat, megállapított és az ezutáni költség, — illetve a törlesztett összegek levonása után) a még fennálló tartozás behajtása végett a helyszínére: Debrecen, Cegléd uca 16 szám alá 1941 évi március hó 24. napjának délután 5 órájára kitézetik, amikor a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is eladatnak az 1940 Pk 30430 sz. végreh. jkv-ben 1—8. f. a., az 1940. Pk. 30539 sz. végreh. jkv-ben 2—4 t. a. lefoglalt rádió, luszterek, varrogép és egyéb ingók. Ezen árverés a fenti ingókra jogerős kielégítési zálogjoggal bíró többi végrehajtatók, mint csatlakozók javára is, a még fennálló követelések erejéig, az 1908: XLI. tc. 20. paragrafusa alapján ezenel kitézetett. Debrecen, 1941 február hó 22. napján. — Szántó h. Lőrincz Endre kir. bír. végrehajtó.

Városi hirdetések

Pályázati hirdetés. 13080—1941 fj. Debrecen sz. kir. város polgármestere. Debrecen sz. kir. város törvényhatóságánál a normálstatus keretében lemondás folytán megüresedett, nyugdíj jogosultsággal egybekötött és a törvényhatósági bizottság rendes közgyűlése által életfogytiglanra szóló választás útján betöltendő egy a X. fizetési osztályba sorozott II. oszt. belsőségi állatorvosi és egy a X. fizetési osztályba sorozott II. oszt. külsőségi (hortobágyi) állatorvosi állásra, valamint az ezek betöltése folytán esetleg megüresedő X. fizetési osztályba sorozott állatorvosi állásra pályázatot hirdetnek. Ezen állásokhoz az 1928: XIX. tc. 112 paragrafusának 2. pontjában előírt képesítés kívánatik meg. Az állásokkal járó illetményeket az 1927: V. tc. 49. paragrafusa alapján fogantatott illetményrendezést tartalmazó mindenkor kormányhatósági jóváhagyást nyert közgyűlési határozatok szabályozzák. A megválasztandó helyhatósági állatorvosok hivatali és szolgálati munkakörét s teendőit az állategészségügyre vonatkozó mindenkor törvényes rendelkezések, a törvényhatósági szabályrendeletek s a város polgármesterének ezek alapján kiadott szolgálati utasításai írják elő és olyan képesítésűeknek megfelelő munkáért

amelyet polgármesteri utasításra a város, mint magánvagyon tulajdonos részére is esetleg végezni kötelesek, semmiféle külön díjazást nem igényelhetnek. Felhívom mindazokat, akik a meghirdetett állásokat elnyerni óhajtják, hogy az alábbiak szerint felszerelt és szabályszerűen felblyegezett kérvényeiket a város főispánjához, mint a kijelölt választmány elnökéhez címezve, a folyó évi április hó 12. (szombat) napjának déli 12 órájáig, a közszolgálatban állók szolgálati felsőbbégük útján, más pályázók pedig közvetlenül a polgármesteri (közigazgatási) iktató hivatalba (városháza, földszint 6. ajtó) nyújtsák be. A pályázati kérvényekhez eredetiben, vagy hiteles másolatban az alábbi okmányokat kell csatolni: 1. születési anyakönyvi kivonat, más pályázóknál házassági anyakönyvi kivonat is. 2. képesítést igazoló okmányt. 3. illetőségi bizonyítványt. 4. egy évnél nem régebb keletű hatósági erkölcsi bizonyítványt, amely a családi állapotot és a nemzetlenségét is igazolja. 5. eddigi szolgálatot és esetleges gyakorlatot igazoló bizonyítványt. 6. az állás betöltéséhez megkívánt szellemi és testi épséget, valamint a közszolgálatra alkalmasságot igazoló újkéletű m. kir. tisztiorvosi bizonyítványt. 7. esetleges háborús katonai szolgálatot és háborús kitüntetésekét igazoló okmányokat 8. a 7720—1939 M E sz. rendelet 64 paragrafusa alapján kiállítandó tanúsítványt annak igazolására, hogy pályázó nem esik az 1939 IV. tc. 1. paragrafusának hatálya alá. 9. rövid életrajzi és szolgálati leírást (curriculum vitae), amelyben összefoglalva közlendő a pályázó életkorai vallása, családi állapota, gyermekeinek száma, iskolai végzettsége, jelenlegi állása, vagy foglalkozása, eddigi alkalmazásai, közszolgálatának kezdőpontja, katonai és háborús szolgálata és egyéb a pályázó személyére vonatkozó lényegesebb adatok. Azok, akik jelenleg is Debrecen sz. kir. város szolgálatában szervezett, rendszeresített állásban vannak alkalmazásban, azok a pályázati kérvényekhez a 3, 4, 5, 6, pontok alatt felsorolt okmányok csatolását mellőzhetik. A meghirdetett állásokra a pályázati határidő a folyó évi április hó 12. (szombat) napjának déli 12 órája. Elkésetten beadott, vagy kellően fel nem szerelt pályázati kérvények figyelembe nem vétetnek. Azok, akik jelenleg is Debrecen sz. kir. város szolgálatában szervezett állásban vannak alkalmazásban, az 1922: VI. tc. 10. paragrafusának 10. pontja, illetőleg a m. kir. Közigazgatási Bíróság 15017—1929 F számú ítélete értelmében pályázati kérvényeiken a blyegilleték lerovása alól mentesek. — Polgármester.

Hirdetés. Az Árelenőrzés Országos Kormánybiztosa az Olaszországból behozott ú. n. Karolin rizs legmagasabb fogyasztói árát a 10034—1941 K E számú rendelet előírásainak megfelelően zárszalaggal ellátott egy kilós eredeti csomagolásban, Debrecenre vonatkozóan 1.88 P összegben állapította meg. **Elsőfokú iparhatóság.**

Hirdetés. Az Árelenőrzés Országos Kormánybiztosa 9380—1941 K E sz. rendeletével megállapította a Békéscsaba termelésű nyers- és olvasztott fagygy legmagasabb eladási árát. Az elsőfokú iparhatóság a helybéli mézárós iparosok, szappanos iparosok, valamint más egyéb érdekeltek figyelmét az Ármegállapító rendeletre felhívja azzal, hogy a rendelet a Budapesti Közlöny 1941 évi március hó 4-én megjelent 52. számában található meg. — **Elsőfokú iparhatóság.**

Hirdetés. Az 1510—1941 M E sz. rendelet 5. paragrafusának 2. bekezdésében foglalt rendelkezés alapján felhívja az elsőfokú iparhatóság azokat a kereskedőket, akik eddig is továbbárú-sítók részére való árusítással foglalkoztak, hogy 1941 évi május hó 27-ig bezárólag iparigazolványukat (iparendélyüket) 2 pengős okmányblyeggel ellátott kérvénnyel az elsőfokú iparhatóság iktatóhivatalába (Kossuth u. 20. sz. földszint 33. sz.) parjogostványuknak oly szövegű záradékolása végett adják be, miszerint iparigazolvány, vagy iparendély alapján történő árusítás továbbárú-sítók részére való árusításra is szól. Bármilyen kereskedésre szóló iparigazolvány, vagy iparendély nem ad jogot árú adásvételének közzvetítésére, erre külön iparigazolványt, vagy iparendélyt kell kiváltani. Az elsőfokú iparhatóság.

